

PRIEDAS

1. SUDĖTINIAI PRIJUNGIAMIEJI SAKINIAI

1.1. Vieno šalutinio dėmens prijungiamieji sakiniai

1.1.1. Veiksnių šalutiniai sakiniai

Dėltogi man matos, jog reikia mesti žodį „Algirdis“ neturinti dėl savęs jokio pamato. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Nežinia, koks bus atsakymas! (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 10)

Iš to matyt koku būdu miegant protas žmogaus klaidingai jungia pirmutines mislis su sekancijomis. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Kas seka Europos dvasios krutėjimą, tas beabejojimo nūlat girdi apie klaidingų materializmo sunų bankrutavimą ir pagryžimą prie krikščionystės. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9 psl.)

Geriau būtų, kad medžiaga visomet būtų užbaigta per tris sąsiuvus, padarančius vieną tomą. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Atsisakiusiems apreikšta, kad jie išvartyti iš gimnazijos. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

Gaila, kad ant Naujų metų ne turime kuomi suraminti brolius lietuvius. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Jau buvo rašyta „Ukininke“, kad pagal paliepiamą Apuchtino (buvusio užveizėtojaus mokyklų Lenkų Karalystės) tarp kitų knygų yra atspausintas maskolizkomis litaromis teip-gi „Aukso Altorius“ skaitliuke 5000 ekz. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Ar gali būti, kad musu drauginijėse sanlygose viskas pasiliko, lyg į akmenį pavirtęs. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Kas parašo kokią gražią apysaką (istoriją) iš savo galvos, toksai gauna už tai iš tos draugystės dovanoms tiek ir tiek pinigų. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Ant galo tie, kurie nieko neturėjo, o tokiu pas mus daugumas, turėjo pardavinėti savo gabumą dirbti, arba pats save. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

O kas skaudžiausiai matyti, tai kad patys lietuviai yra talkininkais to pekliško darbo, visokiais tarpu savęs nesutikimais ardant lietuvių stiprybę. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

1.1.2. Tarinio šalutiniai sakiniai

Pirma pasekmė to pakylimo buvo ta, kad musu žmonės persiskyrė į nedidelę dalį, turinčiu reikalingą ukišką kapitolą, ir daugybę nieko neturinčiu samdininku. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

1.1.3. Papildinio šalutiniai sakiniai

Pradėjo prikalbinėti išvartūsiems, kad skaityti sutiktu, prižadėdami jūs vėlei į gimnaziją priimti. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

Nemiela yra girdėti, kad Lietuvių apsėstose vietose, kaip ir pas mus Lietuvoje, ir Amerikoje mėgsta vaisintis tos mūsų utėlės – Žydai ir daro mūsų Lietuviams pirkliams konkurenciją. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Ir šitie žodžiai yra tuom geri, jog juos supranta kiekvienas, mokantis lietuviszką kalbą. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Gal mislyjate, skaitytojai, kad tūmi ir pabaigta? (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 9)

Dievas žino, ką sulauksime? (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 10)

Taip tai matome, kaip vienas pamislyjimas daug susigiminiavusių mūsų mislių primena. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Su didžią malonę išgirdau, kad skaitlius lietuviškų laikraščiu Europos Lietuvoje pasididins dar vienu. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 5)

Mislytumėme, kad jūdu skiria nesantarve pamatiniamę dalykę, pačiamę supratimę apšvietimo reikėjimo? (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 7)

Reik sergėtis, kad už vieną straipsnį ne reikētu mesti į pečių viso sąsiuvo. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

Parodykitgi, vyrai skaitytojai kad yra jumise tas pagirtinas noras, šelpkite straipsneis platinimu tarp savęs roda. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

Ir taip dabar matom' koku budu atsiranda sapnai. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Direktorius tųj' išsiuntė prie visų Mintaujos gimnazistų tėvų popiėras, reikalaudamas, kad tie įsakytu savo vaikams valdžios reikalavimą apie rusišką maldą išpildyti. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

Tūtarpu atvažiavus apyrbės inspektoriui „perekinčikui“ Zająčkovski'ui, nelaukiant tėvų atsakymo, pradėjo tyrinėti, kas melstiesi rusiškai sutiks, o kas ne? (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

Pridūdame dar ir tai, jog kurie viernieji iš savo pačias maldų įdermes par aštūnias artimiausias dienas po Sekminių, tegalės užsipelnyti antrą kartą abudu atlaidu. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 5)

Stodami in pulka sawa garbingu draugbroliu laikraszcziu, pirmucziausei turime pasisakyti, koks musu mieris ira. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 5)

Dabar prižiurėkime, kokius reikalavimus stato skaitytojai lietuviszko laikraszczio? (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Rusiszki raszėjai (labiausiai vietinei oficijaliszki) garsina, kad skirtingas lietuviszkas alfabetas veda į atsiskyrimą Lietuvos nū Rusijos. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Paklauskime savęs abelnai, kas tai yra istorija? (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1., p. 4)

Istorija yra tai apsakymas apie tą, kas buvo. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Nuo senovės mokėti žmonės visokių szalių rupinosi apie darbus svieto ir, ką buvo matę ar girdėję savo gadynėse, užrašė į knygas. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Jogiai taip turėjo but, tą parodo daug liekanų nuo lietuvių ir slavėnų geografiškuose varduose upių, kalnų ir t. t., iszmėtytuose po visą pusiasalį ir po salas Egejaus marių. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Girdėjome, kad „Aukso Altorius“ yra jau išsiuntinėtas į visus valsčių rasztinyčias lietuviszkosios dalies Suvalkų gub. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Dėlto-gi da atkartuju, kad vienas tik monopolis nė girtuoklystės nesumažės, nė žmonių gerovės nepadidės, o kartais gali net užkenkti. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Matome, kad netik materijališkose išlygose, bude musu produkcijos, bet ir draugijinėse sanlygose apsieiškia nauja buržuaziška epoka. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Kiti gi vėl tvirtina, kad tautiškos laisvės neįgysime pirm įvedimo sociališko surėdymo. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 5)

Na, ar nežinai, jog tai Mikė Bružažentis išz Kumpikų išz Prusų gazetą iszsiraszo! (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Blazkiuko kas, na, palauk, asz jam parodysiu, kur pipirų žemė! (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Pajusi, jog visą tą padarė išz kraujo ir tikėjimo tavo brolis Lietuvis. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Juk ir Vieszpats Jezus ant to svieta budamas visiems gerai darė, visiems gerai linkėjo, norėjo, kad visi pažintu tiesą ir aną priimtu ir iszpažintu. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

O tai trumpai atsakau, jog daugiausei jūmi užsiima teip vadinamieji »*bagamazninkai*« arba szkaplierninkai arba kaip kiti dar jūs vadina karabelninkais. (*Žemaiczių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

ŁGAKARCZEI pravoslavijos apasžtai kalbėdami apie mūsų krasztą, neretai tvirtina, jog priežastis vargingo mūsų padėjimo yra ne kas kitas, tikt katalikystė. (*Žemaiczių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 145)

Dabar pažiūrėkime, kokias žinias apie senoviszką lietuvių buvį duoda liežuvis ir kiti paminklai, užsilikę nesugriautais laiko. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1., p. 4)

Šiandien jau nėra abejonės kad toliaus mūsų prekystė kils augštin. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Maskolijos valdžia, užvesdama monopolį, gyrėsi, juogiai tai daro vien sumažinimui girtuoklystės ir padidinimui žmonių gerovės. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Pažinti placzią su myletojais musu kalbos ir su mokincziauseis musu laiko Lietuws wirais turedami, mes ketiname pakwiesti juos ant darbo in musu „Auszrą“; o tikimes, jog jie meilingai priims pakwietimą. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 7)

Ar bus ta žinia apie „ciecoriaus dovaną“ apgarsinta visuose valsčiuose ar ne, to negalima tikrai žinoti. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Tikra tiesa, paklauskite jo paties, ar asz nemėhju. (*Žemaiczių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Su wieszpaties pagalba mes kiek pajėgdami ir in nanidami triusimes ir ruoszimes, tos dumos budami jog ir musu darbas gali buti naudingas. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 7) MANYDAMI

Tikimės, kad tas gudrumas valdžios ne pasiseks. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Tos atmainos parodo, ko norėjo vyriausybė. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Gerai žinome, kad tai yra rusiška vadžia! (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Žinome, kaip lengva fabrikantui kyšiais arba kitokiu budu gauti kotik nori nuo valdžios. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Įstatymas sako, kad ant tokio darbo reikalingas „abipusis iš geros valios sutikimas“. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Kas ne žino, kas yra tas sutikimas iš geros valios. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30).

Visi gerai žinome, kaip godus yra fabrikantas ant to priedinio darbo. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Kad tai per mažai, nėra ką nė kalbėti. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Daleiskime, kad pabrikantas liepia pradėti darbą 6 ad. išryto. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

Antri išvydę toje programoje spragą, su plaukais iš baimės pasišiaususeis šaukia: kamę yra to viso cementas ir papėdė? (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 7)

1.1.4. Pažyminio šalutiniai sakiniai

Dingo tokiu budu darbas, kurį nevienas szendieną apgaili. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Dar kilsta klausymas, kaip, kokiame pobudije aną išleisti? (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Budint ant proto mūsų vieszpatauja atyda (uvoga), kuri nedaleižia klaidingo susijungimo mislių. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Jie privalo priimti tą mažą dalelę, kuri vienok ne atliuosuoja valdžios nuo išmokėjimo visos skolos darbininkams. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Kitaip sakant, darbininkai turi pasinaudoti iš naujojo įstatymo, kurį išsireikalavo nuo valdžios, ir toliaus varyti kovą dėl sutrumpinimo darbo dienos ir dėl kitu savo reikalavimu. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Antra paskido garsas, kad „Ausra“ nebutinai kelsis. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Ne padidins meilę dėl rusizmo raidžių nei gasdinimai Vladimiero, nei apskudimai, nei vardas »nihilistas«, kurių apdovanoja turinczius savo geismus Varszavskij Dnievnik. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Jšleidžia tik dėl darbininku pabriku, kurios pavestos priežiurai pabriku inspektorius, dėl kasyklų darbininku ir dėl dirbančių vyriausybei priklausančiose dirbtuvėse. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

Tokiu budu lieka didelė daugybė darbininku amatuose, prekystėje, naminėje pramonėje, žemdirbystėje ir t. t., dėl kurių nėra jokių tiesų apie darbo dieną. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

Tarp tokių teisybių pirmutini būtų ta, kad Lietuvoj Lietuwei mokslą ir apšvietimą lietuviszkose mokslynyciose gautu. (*Ausra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Jau trisdesimt ir penki metai praejo nuo to laiko, kada atsirado pirmas lietuviszkas laikraštis. (*Ausra*, 1883, Nr. 1, p. 3)

Išleisdami pirmą numerį „Naujos Ausros“ į lietuviszkai kalbantią srietą, turime vilti, kad norint pas viena dalį sangentinių rasime szilta priėmimą. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Rusijoje gyvenantiems, kurie norės tuo po išėjimo kaip grometa prisiuncziama gauti, kasztuos lyg metu galui 3 rubl. ir 50 kap. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Kulturiszka rusų kalba tai mutinys isz slovėniskos ir tutoriszkos kalbos sudėtas, kuriame gali rasti ir turkiskų ir angliskų žodžių nemažai (nekalbant jau apie lietuviszkus). (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Bet yra dar ir tokie, kuriems viso to dar negana. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Pirmas yra truko nuo trukti, truksta su ilga u, kurs atsako lenkiskam žodžiui „oberwać“. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Szitą žodį „Algirdis“ tvėre geras noras ir tvėre remdamasi ant tų pamatų, kuriuos turėjo. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Kito lietuviniko, kurs galėtu pataisyti jas, tankei arti nesiranda ir ot klaidės ant ilgo laiko įsiskverbia į kalbą, į raszliavą. (*Nauja Auszra*, 1892 Nr. 1, p. 4)

Rods, priežastys tos ant kurių pasiremia visokį burimai lyginai yra iszmislu ir dagi be jokios paramos. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Ir miegant lyginai yra kokia priežastis kuri iszmintyj‘ žmogaus iszaukia susijungimą nekurių atsitikimų ir aplinkybių. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Iš to paties kelmo turi išdygti jaunas, didelei šakotas medis, kurios tai visos sultingais lapais ir prisirpuseis vaiseis turi buti nusvirusios. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Ir tamę laikraštije skaitytojas turi rasti turtą ir tai gerai įgautą be kitų krividos, kuri drąsei, begėdos galėtumem palikti savo vaikams. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

Tegul jis sergi mūsų brolius nū tu neprietelių, kurie nori įtraukti Lietuvius į savo tarpą, užmesdami savo tautystę. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

O ir visame laikraščio vedime turi buti užlaikytas pakabus, o pakaujus ir ramumas, pagaliaus ir tūse straipsniūse, kurie bus parašyti apie mūsų tikrųjų neprietelių svetimtaučių užmanymus. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Maldoms-gi už brolius nėra kito patogesnio laiko prieš tą, kuriamę senovėje Apaštalai, Viešpačiui į dangų įžengus, draugę susirinkę, vienširdžei laikosi ant maldų su Mariją Motyną Jėzaus, laukdami pažadėtos galybės iš aukšto ir visų dvasiškų dovanų. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 3)

Suskaityti visas priežastis, kurių dėl Lietuva susimažino ir taip baisei sunaikinta tapo, betu dabar per ilgai. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Mūsų laikraštis, vieną tik kartą ant mėnesio išsinešęs, tegul apims tą vietą, kuri dirvonais guli. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 5)

To dėlei tegul bus garbinamas tas Lietuvos mylėtojas, kursai pirm trisdesimt ir penkiu metu išsteigdamas laikraštį „Lietuwninku Prieteliu“ pradėjo rūpintis apie išplatiniamą tarp brolių dvasios šviesos. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 5)

Prižiūrėdami prisijutusį ir rėdystę straipsnius, talpinsime tūs, kurie taps išrinkti didumu balsu sąnariu rėdystės. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Paliepimu vietinio Vilniaus cenzūros komiteto 1865 metų uždrausta tapo rusiškoje Lietuvoje spaudinti lietuviškos knygos lotyniškais raidėmis, kurios, surištos su mūsų kalba mūsų priėmimo krikščionybės, per 5 su viršum amžius skaitėsi už mūsų locnastį taip pat, kaip ir pati kalba. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 17)

Raidės arba raštinėlei dėl lietuviškos kalbos, tai naminei Lietuviai dalykai, kur ne gali būti geidžiamas svetimas įsikisimas. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Didinimas antagonizmo tarp valdanciuju ir valdomuju per tūs, kurie arčiau ar toliau turi išgalę kistis į naminius vaidus kokioje nor valstijoje, rodosi, ne padidins valdanciu tvirtybę. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Ar-gi Rusijos tvirtybė stovi ant taip silpno pamato, kad ją galėtų isardyti nekaltos lotyniškų raidės? (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Pirmutinė lietuviška knyga, kuri buvo spaudinta nerusiškais raidėmis, atsirado pusmažiu anksčiau, nei kaip rusiška. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Kiekvienas turi tokią dovaną, ant kokios savo pasielgimu užsipelno. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Draugai laimisi draugiškais darbais ir pagelba, kokią galime duoti kitiems. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Valdžių smegenys džiusta ant išradimo sėklos, iš kurios išdygtu nesutikimas tarpu prispasutųjų. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Gale XVIII-to ir pradžioje XIX-to amžių mokėtas svietas pradėjo sulygīt visokius liežuvių, kuriais kalba ir kalbėjo tebesanti ir buvusieji žmonės visokių krasztų ir amžių. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1., p. 4)

Kiekviena padermė turėjo sau iszkirtą plotą žemės, kurios ižiurėjimu rupinosi visi sūnariai. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Ant visos padermės turėjo vali ir valdži vyriausias ir iszmaningiausias vyras, kuris turėjo vardą vieszpaties. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Isz padermiu kilo plemės, kurios tik silpnais rysziais buvo surisztos tarp savųs. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Teipjau atsitiko ir kituose valsčiuose, apie kuriuos teko mums girdėt. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Važiuojant generalgubernatoriui per Suvalkų guberniją žmonės padavė daug prašymų, tarp kurių daugiausiai buvo prašymų apie paleidimą lietuviškos spaudos. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Daugybę spąstų uždėjo ant mūsų mūs priešas gudų vyriausybės, kuris tarp kitko rupinasi prakilnesnius ir apšviestesnius iš mūsų priversti į Gudiją keliauti, o pas mus kacapus veisia. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 178)

Dėlto vieton blaivystės draugysčių siūlo t. v. „prieglobas blaivystės“ ir steigimą jų paveda pavienio administracijai, kuri gali pasikviesti prie to sąnarius iš vietinės inteligencijos, dvarponių ir kunigų. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Tai, o podraugia ir nuolatinis persimainymas javų prekės ne pakėlė abelną pasiturėjimą musu ukininku, kuriu didesnė dalis vos galėjo galus suvesti. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Pakilo beveik vien tik produkcija tavoru, tai yra, išdirbimas produktu, kuriuos pats išdirbikas negali sunaudoti. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Likusi dalis teip vadinamos vidutinės luomos ir nusigyvenusiu dvarponiu, neturinti kapitaloėjo tarnauti vyriausybei arba parsamdė savo gabumus tiems, kurie galėjo už tai užmokėti. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Urėduose, suduose ir mokyklose yra vartojama ta kalba, arba kalbos, kokios tame apskrityje yra. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 3)

Mokyklose tankiausiai apart kalbos, kuri plačiausiai kalbama tame apskrityje, išguldo ir kitas kalbas to Apskričio ir kantono. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 3)

Iszgirdus tokį atsitikimą, t. y. kad Lietuvis Lietuvį, katalikas kataliką iszdūda į rankas prieszininkų, žmogus isz pradžios ne nori tikėti. (*Žemaiczių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Na, ar toksai žmogus, kurs teip daro, gali vadintis krikščionimi, o dar katalikų? (*Žemaiczių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

„Susivienijimas“ dabar spausdina Tilžėje tokius sąsagus su pusiauparašytomis litaromis, ant kurių bevadžiojant norintieji galės patys be kokio mokintojaus pagelbos išmokti gražiai lietuviškai rašyti. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 18)

Galiausiai surėdymas Šveicarijos respublikos gali būti paveikslu, kaip turi gyventi tarp savęs įvairios tautos, gyvenančios vienoje šalyje. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 4)

Šis paveikslas yra ypatingai svarbus dėl Lietuvos, kur taipgi gyvena įvairios tautos. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 4)

Pamaži vienok vėl atsiranda tie patys girtuokliai vietose, kur išpradžių buvo lyg išnykę. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Lietuvoje, kur sumaskolinimas eina dideliais žingsniais, tautiškas klausymas turi didelį svarbumą ir dėl darbininkų kaimo ir miesto. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 1)

Prie labiausiai maišytų kantonų, priguli Graubuenden, kur gyventojai kalba menkiausiai keturiomis kalbomis, urėdiškomis kalbomis yra vokiška, itališka ir romėniška. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 3)

Įsikunyti ir gyvuoti tokis surėdymas gali vienat tik tai tokioje viešpatystėje, kur įstatymai yra visatinai demokratiški (paeinanti nuo valės tautos). (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 4)

Labiausiai trikdina „Susivienijimo“ augimą viens neva lietuviškai spausdinamas, ale lenkišką dvasią sėjantis laikraštis, kurs mažiau t'išmanančius Lietuvius moka supaikinti ir vadžioja už nosies, labai nešvankiai iškraipydamas ir išdergdamas prieš Lietuvius „Susivienijimo“ norus ir darbus. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

Mes teipo-gi dieviško Ganytojo išreikšdami ant žemės asabą ir pildydami mislį nė kiek nesiliovėme to paties noro budinti tarp katalikiškų giminių, dabar-gi jį kurstome karščiaus pas tas gimines, kurias pati Bažnyčia, labai trokšdama, jau nū seno laiko šaukia grįžti atgal pas savę. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 2)

Vienok pirm, nei apie tai pradėsime kalbėt', prisiziurėkim nekurioms tiesoms, kuriomis valdomas yr' protas žmogaus. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Apart kapitalistiškos slogos da sunkiaus slėgia jį lėtas pramonės augimas, painumas nekuriu sanlygu ir tulos liekanos pirmbuvusios epokos, kaip štai-priprastas nekuriuose vietose apmokėjimas produktais, teip vadinamos ardinarijos, o teipo-gi per daug didelis žmonių tankumas, kuris neveizint ant emigracijos į Ameriką ir kitas šalis, jau seniai duodasi jausti darbininkų luomai Lietuvoje. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 5)

1.1.5. Laiko aplinkybės sakiniai

Laukti užtarimo svetimų galima butu tada, jaigu turėtume kuomi už tą užtarimą užmokėti, arba atitarnauti. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Jšleidžia tada, kada išsigando pati ne galėdama nieko padaryti su sustreikavusiais Peterburgo darbininkais. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 28)

Kolaik prispaustieji patys už plaukų tąsysis, tolaik Mefistofeliai administratoriai, erzinant vienus prieš kitus ir besijuokiant į kumščią iš paikumo ir apjakimo prispaustųjų gaivalų, gali drąsiai giedoti garsią ištrauką iš vokiškos patrijotiškos giesmės: mein Vaterland kann ruhig sein. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 2)

Kolaik ne užgims solidarystė ir besigelbėjimas vienu su kitais dėl išsiluosavimo iš ryšių, tolaik kiekvienai Nauji metai atneš mums tokiąpat dovaną kaip ir šimet. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 2)

Ale kada pirm kelių metų pasirodė tarp Amerikos Lietuvių keli gerai mokinti Lietuviai, tai Amerikos Lietuviai pradėjo umai kilti ir skirtis tų senų Lietuvos globėjų ponų Lenkų. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Teisybė, šiandien daugumas mato prekystėje tik lengvą budą gyventi ir maitintis, kada prekystė turi dėl mūsų daug didesnę svarbą. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Tas musu nerangumas apsireiškė ypačiai dabar, kada mus atlankė ūkiškas kryžis, iš priežasties visuotinio nupuolimo javų prekės. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

1.1.6. Būdo aplinkybės sakiniai

Ir szita pusė yra taip pikta, kad jiji ant nieko verczia visa mūsų darbą. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 4)

Senowes gadynese apgyvenus kone dwigubą žemes plotą, ji szendie taip didei wisose szalyse susimažino, jog prilygsta tiktai szeszeliui senosios musû Lietuwos! (*Auszra*, 1883, Nr. 1., p. 3)

Kaip auszrai ausztant nyksta ant žemes nakties tamsybe, o kad taipjau praszwistu ir Lietuwos dwase! (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 7)

Bet „Susivienyjimas“ dabar taip ėmė kilti ir didintis, kad vargu bau tie gaišinimai toliaus galės jam ką kenkti. (*Ukinjkas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

Kaip buvo su prisakymu apie įvedimą maskoliškos kalbos į valsčių raštinyčias, teip pasibaigs ir su minėtu valdžios užsimanymu. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Romėnai turi net dvi savo tarmes, teip skirtas, kad kalbantieji vieni antrų nesuprant. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 2)

Vienok kuo tolymesnes gadynes mes norėsime atstatyt, tuo mes rasime mažiaus tikrų žinių. (*Ukinjkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

1.1.7. Priežasties aplinkybės sakiniai

Dėltogi ir nedyvai, jaigu pirmi darbinjikai lietuvystės pirmiausei užsiēmė valymu kalbos. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Patekę jos į laikraszczius, paskirtus dėl apszvietunų da placziau ima terszti kalbą nes randa naujus pasekėjus. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 4)

Tas sunykimas musû tautos nusidawe ipaczei del to, jog daugumas Lietuwiû parubežiuose su kitomis tautomis gywenancziû, pasisawino per ilgus amžius swetimas kalbas. (*Auszra*, 1883, Nr. 1., p. 3)

Taip ir visuose kituose atsitikimuose budint susijungimas mislių yra tankiause teisingas, nes alyda ir valia tada vieszpatauja ant proto žmogaus. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Juk ir didelei turtingi ir liūsei mokyti tikrų rašėju, vedami svetimi laikraščiai kasmet apskelbia apie permainas, kad geriaus galētu skaitytojams tikti. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

Nepridera tyčioties, o kartais ir pykti ant mūsų laikraščių, kad kartais netaktiškai pasielgia arba neužtektinai atsako laukimui. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, 11)

Vaitojimai ir skundai ne pageris mūsų padėjimo, nės rugojimų, su paspirta atsakančia stiprybe, nieks ne klauso. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Toki skundai reikia siųsti tiesioj pas generalgubernatorių į Varšuvą, nės gubernatoriai eina iš vien su viršininkais ir balso žmonių ne klauso. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Bet taip tveriamos draugystės Maskolijoje užgintos, nės negeistinos policijai. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Kunigams-gi tame dalyke paraginimas iš pusės pavienio viršininko visai nereikalingas, nės juos ragina jų pačių pareiga. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 34)

Atsakyti stačiai ant tokio klausymo, tiesą sakant, gana sunku, kadangi nėra jokių žinių apė vietinės sanlygas, jokios statistikos išskyrus anos parodijos, išduotos policijos. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Rupinose jie apė tai dėlto, kad toks budas buvo ir yra prieinamiausias žemai kultūriškai stovinčioje šalyje, o priegtam da ir atsilikusioms kultūriškai luomoms. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Turi jis baisų priešininką, nes sukilo prieš jį darbininkai rusiški, lenkiški, lietuviski, žydiški ir kiti. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 28)

Kadangi užlikymui sveikatos ir spėku prie sunkaus darbo reikia 8 adynas miegoti, tad darbininkui lieka tik pusantros adytos atvangos. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Atsiradimo todėl ano niekas negali papeikti jau dar ir dėlto, kad nū turtų pasidauginimo galva neskaudžia. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

1.1.8. Tikslo aplinkybės sakiniai

Todėl ragina popus, idant mokėtusi mordviszkos kalbos ir mordviszkai dėl Mordvinų sakytu pamokslus. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 145)

„Varpas“ kiek tikime, arba pasiliaus, arba susidės su „Apžvvalga“ idant pastiprinti partija, norinczia, veidmainių būdu patrotyti iszdirbtus veikimus tėvynainių. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2).

Dabar tiktai moksliszka Perersburgo akademija gali iszdavinėti Rusijoje lietuviszkas knįgas lotyniszkomis raidėmis, bet ir tai dar su pasarga, idant jos ne galētu platintis tarp žmonių Lietuviu. (*Varpas*, 1889, Nr. 2., p. 17)

Jug ir Maskolijos valdžia žada, o geriau sakant, mokinti ir velyjantieje žmonėms gero vyrai verčia valdžią, idant prie monopolio prikergtų įrankius, atgrasinančius nuo girtuoklystės t. y. apšviečiančius žmonių protą. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Gal butu gerai padaryti sąsiuvus keimariniemis, t. y. medžiagą, supratimui sunkesnę, talpinti skyrimai, ir lengvesnę skyrimai, kad galima butu anos perskirti. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

1.1.9. Sąlygos aplinkybės sakiniai

Nieko nesakycziau, jeigu neturėdami savo atsakomo žodžio, paimtumem nuo giminuotės kalbos ir pasisavintumem jį. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Jeigu praneszimas yra teisingas, tai ar-gi naudinga yra valdžioms nežinoti teisybės? (*Varpas*, 1889, Nr. 2., p. 18)

Jei „Церковныя Выѣтники“, mums neįtiki, tai tegul skaito praneszimą, patalpintą kitame pravoslaviszkame laikrastyje, beje „Церковныя Въдомети“, iszeinancziamę prie paties „Szvencziausiojo Synodo“. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 146)

Prie tokių įtarmių jokių būdu negalima būtų išreikšti artymystės liežuvio ir įvairiu nuomonių sziudvieju tautų, jaigų nepaleist padermystės kraujo ir bendro sugyvenimo per ilgus amžius. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Prie blaivystės draugysčių galėtume jų būti prileisti ir mes ir turėtume iš to naudą, jeigu tvėrimas tokių draugysčių būtų pavestas primatiškam užmanymui vietinių geros valios, gerų norų ir neilstančio tvirtumo žmonių. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

O tai koki būtų ateitis ir lietuvių, jei jie į pravoslaviją papuolę. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 146)

Jei toksai Judoszelis-izdavikas eze nepasikartų, tad neabejotinai reiks jam kentėti ant to sviėto sąžinės graužimus ir iszmetinėjimus, o po smerczio už tokius darbus pragaro dugnę draugę su Judosziu cypiti ir kaukti par amžių amžius. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

Tokią savo politiką gudų vyriausybė varo su n'išpasakotu tvirtumu ir be abejonės pragaištintu mus, jeigu pasisektų jai priversti daugumą prakilnesnių iš tėvynės Gudijon iškeliauti. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 178)

Jeigu darbininkas ne nori sutikti „iš geros valios“, tad jį išmeta iš pabrigo. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Jeigu darbininkas dirba naktį, tai turi dirbti ne ilgiaus per 10 adynų. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

Jeigu kur apsiėjo viršininkas ne mandagiai, tai reikia surašyti visą apsiėjimą į protokolą ir paduot skundą. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Gerai būtų, raszo dar tas pats laikrasztis, jeigu atsirastų popai ir mokytojai isz Mordvinų. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 145)

Iš pradžios niekas apie tai ir girdėti nenorėjo, bet ilgainiui nupūlė ant dvasios ir pasisakė, jei tėvai jiems leis, skaitysę. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

1.1.10. Vietos aplinkybės sakiniai

Rusiszki spaudėjai, iszvaikyti negeidžiančia szviesos rusiszka tauta, jieszkojo prieglaudos ten, kur szandien patiems Lietuvams knigu spaudinti ne daleidžia. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

1.1.11. Nuolaidos šalutiniai sakiniai

Nors ir visi aplinkui viešpatystės gyventojai sunaudotų pilnai tuos įrankius, tai mes tik vieni, lietuviai, prie jų nebusime prileisti. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Dalis musu gyventojų užsiėmė prekybe ir visokiomis šakomis žmogaus darbo, nors josios buvo laikomos tradicija lyg žemesnėmis. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Tegul jis stovėtų ant sargybos kaip inteligentiškų, teip ir prastesniu lietuvių reikalų, nors ir nepatogu tą dalyką atlikti viename. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Todėlgi ir krikščioniška katalikiška idieja turi jamę būti ant pirmos vietos, nors patsai laikraštis ir nebus speciališkai dvasiškas. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

Polemikai skyrimos vietos nenorėčia pavesti, nors ir tolie esu nū misles anos išsižadėti. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

1.2. Kelių šalutinių dėmenų prijungiamieji sakiniai

1.2.1. Lygiagretusis prijungimas

1.2.1.1. Vienarūšiai šalutiniai dėmenys

Ligoniui prisisapnavo, kad jis yra tarp laukinių žmonių karsztam kraszte, kad jie užpuolė ant jo ir nulupo skūrą nuo galvos. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Daugumas norėtų, idant lietuviszkas laikrasztis butu visotiniszku, t. y., idant jame rastu atsakymą ant visokiu klausymu ir visokiose dalyse žmonijos mokslo. (*Varpas*, 1889, Nr. 1., p. 1)

Jaigu lietuvius siekia nenelaimė ir pančiai, jaigu ne matyt priežasčių, galinčių juos išliuosuoti, tai tur but lietuviai to yra verti. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Szendie mes wisi gana gerai numanome, jog iszkałos (szuiles) su svetimomis mokslo kalbomis daugiausei Lietuwius pawerczia in swetimas ir atskiria waikelius nuog gymditoju. (*Auszra*, 1883, Nr. 1., 4)

Istorija-gi Lietuvos bus tai apsakinėjimas apie tai, isz kur yra kilę lietuviai, isz kokio kraszto yra jie atsidanginę, kokius jie senovėje yra darbus padarę, kokias kares kėlę ir t. t. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Kada lietuviai ir slavėnai persiskyrė ir kada atsidangino į šiu dienu szalis, sunku pasakyt. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Tuomet viršininkas pasakė, kad lietuviškos maldų knygos busiančios atimtos, kad ciecorius nepavelijąs iš jų melstis ir t. t. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Tokiu budu galės ir augštesnė valdžia žinoti, ką žmonės mano ir ko jiems reik. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Maža to, reikia rašyti skundus už tai, kad viršininkai žada išplėsti iš žmonių maldų knygas, kad jie nor uždraust žmonėms melstis, kad jie erzina žmones ir tt. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Dabar, kada musu gyvenime teip aiškiai duodasi matyti kapitalistiškos ypatybės, kada laudis musu tapo galutinai perskirta į luomas, turinčias atskyrus reikalus, kada musu gyvenime duodasi patėmyti tūlas atgyjimas, judėjimas – dabar visiškai laikas paženklinti atskyrumą reikalu skaitlingiausios pas mus luomos miestu ir kaimo praletarijato. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Prie tokių garsių aplinkybių mūsų suspaustoje tėvynėje, kiekviens gali norėti žinoti, kaip žmonės gyvena kitose viešpatystėse, kokis politiškas surėdymas gali suteikti gyventojams politišką ir tautišką laisvę? (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 1)

Musu tad ipatingiausias ir didžiausias rupestis bus duoti pažinti musu broliams Lietuwoj nusidawimu senowes gadines ir weikalu musu garbingu sentewiu, kuriu darbus ir tewiszkes meilę užmirsę nežinome mes patis, kuriu tewu wżesame sunus bei nepoczai (anūkai, waiku waikai). (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 6)

Pradėjome iszdūti laikrasztį prie mažu spēkų, prie menu turtu, bet turėdami didelę viltį, kad skaitlius musu sądarbininku greit pasididins, kad musu darbas ne liks tuszcziau, bet ras atsiszaukimą tarp visu Lietuviu, trokštancziu Lietuveis buti ir tėvynei savo tarnauti. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, 1)

Kas del Lietuwas yra arba butu naudinga, kas wel jai galetu užkenkti, apie tai kiekvienas kitoniszcai supranta ir numano, ir už sawo darbą gali duoti atsakimą wien sawžinei sawo. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 5)

Ne sulaukę ant Naujų metų matomai geidžiamų dovanų, tikimės vienok, kad šie metai daugiaus padarys nors dėl naminės sutartės tarpu lietuvių, kad tarp mus pačių bus mažiaus vaidų, o daugiaus broliškos tolerancijos. (*Varpas*, 1890, Nr. 1., p. 2)

Nori jie, kad pabrikantas ne galētu teip labai naudotis iš darbininko pajiegu, kad darbininkas ilgai dirbdamas nesveikame ore pabriko ne nustotu per anksti pajiegu ir sveikatos. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

Nori, kad darbininkas turētu laiką išsimiegoti ir atsilsėti; kad turētu laiką užsiimti savo namų ir šeimynos reikalais; kad turētu laiką ant pasilinksminimu ir proto išsilavinimo! (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

Tokiu budu be abejojimo galime daleisti, kad nepoilgam tasai įstatymas bus tik ant popieros, o darbininkai dirbs po 12 ir 13 adynu. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Lietuva taipgi geidžia, idant šie metai sumažjtu skausmus ir vargus, idant prašvistu saulė, idant užgimtu teisybė ir dėl nuvargusių lietuvių. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Nekalbant apie riksmus ir liežuvavimus p. Vitorto (žiurėk jo „Litwomani“), ir szen ir ten girdėti teko, jog lietuviszkos ir kalbos jau nėra, tiktai szuipinys sudėtas isz skirtų žodžių, paimtų isz visokių kalbų. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

1.2.1.2. Nevienarūšiai šalutiniai dėmenys

Kadan-gi ekonomišką pamatą mūsų draugijos keisis kas-sykas lajau, Lietuvos liaudis, po įtakmę naujų išlygų palengva permainys savo būdą, papročius, palinkimą ir pažvalgą, priimdama naujas idėjas, kurios ras atsakančią dirvą. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Senoviška bajorija (šlėkta), kurios rankose buvo visi turtai, visa galybė, apleidžia savo vietą pralobusiems iš žemesniuju luomu ir daėjo iki to, jog už kapeiką atsiima tarnauti nāt savo buvusiems kamams. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Į ką gali pavirsti šiandieniniai krikščioniški viešbučiai, da sunku įspėti, ypač matant, kad rinkime ypatų, norinčių laikyti viešbutį, persveria ne doriška, tik policėjiška žmogaus vertybė. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 34)

Ant valsčiaus susirinkimų, kur bus užvesta kalba apie naujas knygas, žmonės ne tik tur priešintis ir kelti triukšmą, bet teip-gi turi reikalauti, kad jų balsas būtų įtrauktas į protokolą. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Kada „Ausra“ 1883 metuose savo spindulėliu sveikino lietuviszką duszę, rodos prigulėjo visiems, kurie savę už lietuvių skaitė, prie jos sanjausminagai glaustis, ję žegnoti ir ne keikti, duoti atsakymą ir ję paszelpti pasergėti jos jaunystėje. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 1).

Tas, kurs jįjį tvėrė kaipo tikras lietuvis instinktyviszkai suprato, jog vartojamas dažnai per lenkus, rusus ir kitus vardas mūsų kunigaikszczio „Olgierd“ yra tai netikras bet iszkreiptas. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Kad but tas ligonis nemiegojęs, tai tikrai nebut pamislyjęs apie laukinius, tiktai ant pajautimo skaudėjimo, but atsiminęs gydįtoją ir tai kad paskui bus sveikas. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Ketvertai nedėlių praslinkus parėjo nū ministerio, kaip direktorius partikrinti stengėsi, ant mūsų prašymo atsakymas ir kartu paliepimas, kad visi mokyktinei klausytu visųsė dalykųsė savo valdžios. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

Iszaiszkiniimai tos teisybės, kurios teisingą istoriją, be tendentizkos mislies, užginti ne galima, butu naudingesni, nei kaip aiszkiniimai ir mokiniimai Sprogio ir Kojalavicziaus, kad, Gartėnu aktūse XIV ir XV amžiu, vardai vietu ir lietuviszkos pravardės raszytos rusiszkomis raidėmis. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Toksai padėjimas kiekvienam objektyviszkai ant visko žiurincziam, kurio akys neaptemusios fanatiszka neapykanta, gerai suprantamas ir aiszkus, kad uždraudimas vartojimo lotyniszkų raidžiu ne atnesza jokios naudos ne tik Lietuviams, bet ir iszdūdantiems uždraudimus. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 17)

Taigi kada pereitą rudenį Maskoliai išpustyjo Kražius (Kaugo g. Raseinių p.), praliedami žemaičių kraują, už ką jie gynė savo bažnyčią ir tt. – tai, kaip tas gandas nuėjo į Ameriką toliaus paliko tarp tenykščių mūsų brolių didis triukšmas. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

Žodžiu, musu gyventojai, kurie kitą kartą išrodė teip tolygus, skirdamiesi tik į poną ir būrus, persiskyrė palengva į luomas, kurias randame visose kapitalistiškai išlavintose draugijose. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Vienok pripažinimas, jog be apszviestunų nėra galima ko gero atlikti dėl prastų žmonių ir reikalingumai kunigijos prie laikraszczių szelpimo, iszrodė savo tikriausią vertybė, nės „Szviesa“ jų szviesos taipjau paliovė gyvavusi ir savo apgauliojenczius spindulius leidusi į svieta. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Če negaliu nemesti į akis akmenim‘ užgėdinimo judošiu Česlavui Alikuckiui, kurs laukdamas aukso medaliaus, kadangi jau baigia gimnaziją ir geriausei mokinasi, pirmasis prižadėjo skaityti, nors tiek kitų jo draugų kenčia! (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 9)

Jogiai kalbos lietuviu ir slavėnu yra kur-kas artymesnės tarp savųs, neng su kitomis, todėl reikia daleisti, kad szios dvi tautos ilgiausiai turėjo gyvėti drauge, darydamos vieną liaudį. (*Ukinikas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Kadangi brukimas lietuviams minėtų maldų knygų yra tai prasimanymas Apuchtino, dėlto lietuviai drąsiai gali niekinti tą darbą ir prašyti generalgubernatoriaus, kad leistų lietuviams melstis iš lietuviškų maldų knygų, rašytų lietuviškomis visiems suprantamomis litaromis. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Jeigu ant tos kelionės skaitysimė tik po pusę adynos, tad išeis, jog darbininkas yra užimtas nuo pusšėštos ryto iki 8 ad. vakare. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Nors dėl tu Kaukazo tautų, dovanojimas rusiszkų raidžiu yra geradėjingu dalyku, vienok dėl Lietuviu, kurie per 500 metu laikėsi kitokiu raidžiu, primestos svetimos su uždraudimu locnuju yra skaudžiu neteisingumu. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 17)

Jaigu taip, tai paklauskime dabar, kur ta mūsų stiprybė, kiek ji pasididino, arba kaip galima ją padidinti? (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Teip buvo, vieną, delto, kad ir Europoje Lietuviai tąsyk dar tebemiegojo, nežinodami, kas esą ar Lenkai ar Lietuviai o antrą, delto, kad Amerikoje nebuvo išpradžios apšviestų vyrų, nebuvo kam Lietuviams akių atidaryti. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Dėlto tie valsčiai ką yra ne padavę prašymų generalgubernatoriui, tai skubinas atlikti skolą, pasiteisindami, kad gyvendami kaime ir ne skaitydami laikraščių arba nežinojo apie kelionę Jo Mylistos, arba išgirdo vėlai arba buvo sudrausti paduot prašymus vaitų ir paties viršininko. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 114)

Tai-gi visiems, kurie par devynias dienas prieš Sekmines kasdieną nobažnai pildys Bažnyčioje arba namie kokias įpačias maldas į Dvasią Šventą, suteikiame atleidą ant kiekvienos tų dienų po septynerius metus ir po tiek-pat kvadragenų; pilną-gi atleidą vienoje kurioje nors iš tų dienų, arba pačioje Sekminių Šventėje, arba kurioje nors iš aštuonių dienų po Sekminių, jeigu gerai apsiplovę par spavednę ir pasistiprinę Švenčiausią Komuniją melsis Dievui pagal Mūsų mislios, aukščiaus išreikštos. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 5)

Kadan-gi Ji yra visiškai Meile ir znaimei pripažįstame Jai meilės darbus, dėlto-gi reikia turėti stiprią viltį, jog Ji sutramdys prasiplatinusią dvasią paklydimo ir nedorybės, ir stipriaus suvaržys ir atgaivins sutikimą ir širdžių draugystę, priderančią vaikams Bažnyčios. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 4)

1.2.1.3. Laipsniškas prijungimas

Tas garsas žinoma turėjo duoti geriausią progą jos prieszinikams, idant darbą diegę, arba pirm pradžios užmaryti, jie ta ir gana pasinaudojo ir perkalbėjo nekure dalį inteligentų, idant susidėjus su apszviestunais iszleisti laikrasztį „Varpą“, su savyje paslaptینگoms nuomonėms, duodanczioms inteligentams pilną valę, jeib tik užbėgtu kelią gimstanczei „Auszrai“. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Prašau anas atspausti, kaip norint, dėl parodymo ir kitiems skaitytojams, kad kiekvienas iš jų turi prisiųsti savo pažiuras, perspėjimus, reikalavimus, jei nori susilaukti tinkančio jiems laikraščio. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

Tolei apszviestunai szelpė Varpą bei Ukinįką, kol tikrai nusitikėjo jog didesnioji dalis inteligentų jau eina avinų kėleis ir dėl tiesos labo suvisu paskendusi viduramžiniuose laikuose. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Mes savo užmanymais, kiek įgalėdami ginsime nuo veidmainiszkumo savo skaitytojus ir bičiulis, bei nuo tokio budo, kuris daleidžia mislyti apie savo brolius nebaigusius mokslų kaip apie galvijėlį, saugodamies nesusitrenkti su tais, kurie gadina žmonių palaimą pacziuose žmonėse. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2).

Asz mislyju, jog kiekvienas žmogus, kuriam nebus tyczia iszreiksztas ženklinimas žodžio „tardymas“, nesupras jį ir jokių budu pats per savę sekdamas įstatus lietuviszkos kalbos negalės atminti, ką tas žodis tur reikszti. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Apie szitą turi rupinties rėdytojai laikraszczių ir patys raszėjai, jaigu nori, kad jų darbą nepražutu dėl tėvynės. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 4)

Isz to matyt, kad protas žmogaus tokioms yra paduotas tiesoms per kuriais jungiasi jame visi susigiminiavę žodžiai ir atsitikimai. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Czia matom, kad viskas, kas stojo akyse žmogaus ant atminimo žodžio „dega“ yra tikra teisybė. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Nekartą atsitinka, kad galva, ar ranka, ar koja mieganczio žmogaus taip guli ant patalo, kad susykiu pradeda kybot arba žemiau nuslenka. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

O tai jau rodos, kad jau nuszovė kokį pauksztį, nupeszė plunksnas, iszkepė ir susykiu pabunda, kada jau norė pirmutinį kasnį praryt. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Aš pats ir daug kitu troškiame apšvietimo ant pamato krikščionijos, kuri tikt viena pagal garsaus „Sloveneca“ pasakymo, iš atžvilgio į kultūrą yra tautų skolintoja, kurios lyg šiol nėkokios vilnės neišgriovė. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Tas skyrius turi buti didelei šakotas, kad galėtu apsiimti visą, kas tiktai gali padaryti, kad mūsų broliams butu ir šviesa, ir puiku, ir sotu, ir sveika. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

Par sutartį buvome teip pasistatę Mintaujoje, jog galima buvo vilties, kad pargalė visiškai parsvirs ant mūsų pusės. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 7)

Nes matyti sąžinė jiems miegoti nedavė, nes po kelėtos dienų pamažėliu vienas po kito pradėjo trauktiesi nū maldos, teip jog ikišiolei bepasiliko arti trijų dešimčių judošių, kurie maldą skaityti nori. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 9)

Nieks ne nori, idant į naminį pūdą svetimi nagus kaisziotu, nors tie svetimi butu valdanczioji tauta su jos perdėtineis. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Matote, skaitytojai, kad pas mus darbavimosi, neigi garbingų vyrų nestokoja, gerosė aplinkybėsė to pargalėjimui užtektu ir užteks beabejojimo, jei mūsų judošei sueis su mumis į vienybę, metę judošavimą. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 10)

Ir tikrai negali katalikai neregėti, kas do svarumas ir brangybė yra tų daiktų, kuriūs Mes pasijėmem išpildyti; nes iš jų išeina padidinimas garbės Dievui, šlovė krikščioniškam vardui ir amžinas išganymas daugybei dušių. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 2)

Jei mes tą keliū metū tarpą sulyginsime su ilgomis eilemis metū, kuomet mūsų tauta (gimine) wisokeis wargais ir sunkenybemis prispaušta, negalėjo ne mislyti apie sawo alpstanczios dwases atgaivinimą ir dwasiszką peną, tie praszokusieji trisdeszimt ir penki metai pasirodys mums kaip wakarykszte diena! (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 3)

Per ilgus tuos amžius musû gimine teip buwo paniekinta ir prispausta, jog uz tiesą dywitis reikia, kad tik per wieszpatiės malonę jiji iki szei dienai dar gywa liko! (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 3)

Mes wel gerai žinome, jog daugybe szios dienos Wokieczîû Prusijoj paeina isz Lietuwiû, kurie atsižadeję nuo sawo gražiosios kalbos svetimai tautai teko. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 3)

Cze mes tik tiek pamineti turime, jog rasi didžiausia priežastis to wiso pikto yra ta, kad apie Lietuwiu apszvietimą per lietuviszką kalbą, tie, kuriems priguletu tai daryti, rūpintis nesirupina. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Jeigu mes dabar paklaustumem, kas per nauda butu del wokiszkystes ir slowenystes, mums atsižadejus nuog sawo numyletos kalbos lietuviszkos ir garbingos musu praeitines, kaimynai musu negaletu duoti mums ne iszmintingo, ne teisingo atsakymo. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Toliaus apie darbą „Auszros“ kalbedami turime pamineti ir tai, jog mes ne uzsimirszime rinkti ir apraszineti visokius lietuviszkus senowes paminklus ir liekanas (kas liko), isz kuriu galima pažinti giwenimą, budą, darbą, senowiszką tikibę musu seneliu. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 7)

Ne perdėsiu sakydamas, kad nėra dėl Lietuviu – inteligentu sunkesnio daigto, kaip elgties pagal reikalą Lietuvystės, lengvesnio-gi, kaip iszsižadėti darbūse savo prigimimo ir dvasios. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Suprantame tokius norus, nės žinoma, kad kiekvienas tikras Lietuvis mėgtu turėti prigimtoje kalboje visokius straipsnius. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Nepritraktu mums ir inteligentiszkų spėkų, kad Lietuvei – inteligentai butu mažiaus apsileidę ir atszalę ant visko, kas priguli prie tautishku dalyku. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1 psl.)

Talpinsime straipsnius tik tokius, kuriūs matysime naudingais abelnai reikalams Lietuvystės, atmesdami visus dalykus, pavestus užmanymui ar sziochio, ar tokio Lietuviu skyrio,

nės mieris musu – tarnauti Lietuvai, ne-gi skirtingoms Lietuviu partijoms. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Kokiągi mes galime duoti pagalbą kitiems, jaigu mes savo namuose, patys lietuviai, broliai, vienos motynos vaikai, už menką nesutikimą pažiurose, ne turėdami jokios tolerancijos dėl pažiūrų, kurios ne yra pažiūromis mus pačių, dalinamės į draugus ir nedraugus? (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Valdžios pančioja visus paskyrium, nės galybė kiekvieno skyrium gaivalo yra permenka, idant galētu laimingai už savo tiesas prieš valstijos įstatus užstoti. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Tokiu budu mes matome, jogiai istorija turi but paskirta į dvi dalis: į tikrą, paremtą ant faktų užrašytą ir į mažiaus tikrą, nės atstatytą pagal staltinius, kurie kur kas mažiau duoda žinių, neng faktai užrašyti. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Pernai vasarą atvyko į Ameriką iš Žemaičių kunigas Juozapas Žebrius, kurs nuo to laiko vis keliauja po vietas, kame Lietuviai gyvena ir šaukia visus į „Susivienijimą“. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 18)

Taigi čionai dar turiu pridurti, kad tos draugystės kaip katra labai skaitlingos, nės kita tur į kelis šimtus sąnarių. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Jie tatau stovi ant sargybos visūse Tėvynės kampūse, ir, išvydę slapstų šliaužiantį neprietelį, tūjaus užkuria šviesų žiburį, kad užpūlapi išvystu neprietelį, jį išnaikintu arba nors sugrąžintu ten, iš kur buvo išlindęs, nes šviesoje jam nelabai vyksta. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 4)

Pirmiausiai, sako, viršininko pagelbininkas apskelbė susirinkusiems ūkininkams, kad ciesorius atsiuntęs jiems dovaną – maldų knygas, kurios esančios geresnės už tas, ką žmonės skaito. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Ir iš teisybės reikia buti n'išmanėliu, idant nesuprasti, kad toks užsiėmimas neduos teip didelio pelno, kaip sąžiniškai vedama prekystė. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Dėlto tai mūsų vyrams ir aukštesnius ir žemesnius mokslus išėjusiems net ir prastiems darbininkams neduoda pas mus tėvynėje jokių vyriausybinių vietų, kurias atiduoda kacamams, idant jie būtų apaštalais pravoslavijos tarpe mūsų. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 178)

Aišku kiekvienam, kad iktol, ikikol lietuviams nebus leista lietuviška spauda, kątik minėti įrankiai mums nepasiekiami. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Ar galimas daiktas, kad pavienio činovnikai, kurie ikšiol stengėsi iš paskutiniųjų plėsti ir engti pavestus jų administracijai žmones, išsyk imtų rūpintis apie tepat žmonių gerovę? (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Ar suprantama, kad vietiniai inteligentai (tie patys činovnikai, arba jų šalininkai) ir dvarponiai (teip-gi jų šalininkai), kurie ikšiol teip niekino žmones, kad net bažnyčioje negalėjo su jais išsitekti, ims staiga ir taps anglais sargais, vedančiais tuospat žmones už rankos keliu blaivystės? (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Jeigut dabar kasnors parisižiūrētu gyvenimui ir papročiams musu „šventos“ Žemaitijos ir Lietuvos, kuris pažinojo ją 20–30 metų atgal, ant pirmo žvygterėjimo, gal, nepatėmytu joku permąinų ir pagerinimu. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Čion negalima nepaminti ir tai, kad amatai, kurie pas mus Lietuvoje baudžiavos laikuose stovėjo labai žemai, patekus musu šaliai po įtekme terptautiškos rinkos, pradėjo teipo-gi tobulintis ir nekurios jų šakos pusėtinai pakilo kapitalizacijos prasmėj. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Jeigu kokiam kantone gyventojų yra lygiai, kaip paveikslan Berno, Freiburgo ir Vallijos, kur gyvena tiktai prancūzai ir vokiečiai, tai abi tautos naudojasi iš lygių tautiškų tiesų ir kalbos, ir nei viena iš jų neturi jokių privilegijų. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 3)

Programas Darbininkiškos Lietuviškos Socialždemokratiškos partijos reikalauja ir dėl lietuvių pilnos patvaldystės (autonomijos), laisvo susivienijimo su kaimyniškais tautomis, kurios pripažįs jiems tokią patvaldystę, tiesdarystės pačių gyventojų, išrinkimo per pačius gyventojus valdininkų, kurie turi būti atsakanti prieš juos, lygaus pasielgimo su visais ukėtais be skirtumo lyties, rasos, tautos ir tikybės ir t. t. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 4)

Kad parodyti, kaip klaidžiais ir kenkiančiais yra panašus manymai, priduriame čion keletą ištraukų rašto garsaus socialisto Kautsky'o „Tautiška kova ir viešpatystės tiesos Austrijoje“ („Neue Zeit“ No. 17 ir 18, Sausis 1898). (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 5)

Beturčiai imasi už išrišimo tautiško klausymo, nėra tik tuomet gali įvykti gryna ir stipri kova tarpe luomų, kuomet Austrijoje atsiras tautos turinčios pilną patvaldystę ir bus laisvai tarp savęs susivienijusios. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 5)

Suprantu cze apie tūs Judoszius – apskundikus isz Lietuvių arba Žemaičių, kurie dėl vieno antro skatiko, arba ir szeipjau savo suerzintus smegenis nebegalėdami nuvaldyti savo artimui nori „atmonyti“, arba aiszkiaus sakant, kurie užsiima lietuviszkomis kningomis ir laikraszczeis tad' isz apmaudo arba dėl vieno antro pinigėlio į Russų nagus iszdūda. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Atsiranda kartais tarp musu koksai plerpašas, kurs szį-tą pats skaitęs arba girdėjęs ir į vyrų arba bobų burį įsisukęs, na tikt' maža, tikt' maža, kas tiktai jam ant seilės ateina. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Doriszka jis teip žemai nupūla, kad ir sulyginti jo su kūm nebėra, ne bent su keturkojeis (cum quadrupedibus), kurie savo prigimtu instinktu elgdamiesi visados nori savo draugui įkąsti arba įdurti. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

Padavęs szitas akyvas žinias apie Mordvą, pravoslaviszkas laikrasztis nū savęs priduria, jog vis tai paeina isz to, kad Mordvinai mažai temoka maskoliszka ir per tai popų pamokslų nesupranta. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 145)

Bet mes galime cze nuraminti, pravoslaviszkąjį laikrasztį, praneszdami jam, jog suvis be reikalo jis gailestauja, nes Mordvinai ir dabar jau teip gerai savo pravoslaviszką tikėjimą pažįsta, kaip ir patys tikriausieji maskolei. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 146)

Pirmiausia skilczia turėjo buti tie, kurie kuo toliausiai yra apsigyvenę Europoje, kaip tai szvedai,

norvegai, vokiečiai, kurie įgavo bendrą vardą germanu. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Bet galima tikėtis, kad nepasisekus pradžiai darbo, viršininkai ne norės ilgiaus erzinti žmonių ir paliaus ne tik brukę knygas, bet ir garsinę apie tokią „ciecoriaus dovaną“, iš kurios žmonės tik kelia juokus. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Bet atsiminkime, kad turėjome jug kariamas krikščioniškas ir negalime pripažinti, kad jos būtų traukusios žmones ant doros kelio. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 34)

Pasakysite, kad pats išnaikinimas karčiamų, kurias žydėliai jau pertoli buvo nuvarę į nedorą pusę, ir apmainymas ant krikščioniškų viešbučių turi savo matomą naudą. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 34)

Paklausykite, kaip kalba prasti žmonės Rusijoje ir palyginkite jų kalbą su ta, kurią dabar vartoja apszviestieji ir kurioje raszo. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Par tatau-gi stosis, ko karštai trokštame, jog jie su Mumis veikei dės draugę netikėtai viltį laimingos pabaigos, bet ir visokią kiek išgalėdami pašalpą, aną pirmučiausei, kurią nū Dievo išprašo nužemintos ir šventos maldos. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 2)

Netoli da tas laikas, da tik kokia 10 metų atgal, kada mūsų žmonės tik žemę arti, prekystę laikė per užsiėmimą nužeminantį žmogų, sakydami, kad prekystė tai žydų užsiėmimas, kad geram žmogui, katalikui, gėda prekyste užsiimti. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Iš šito-gi paveikslo krikščioniškos vienybės tarp katalikų, iš šitos karščiausios religijos, meldžiančios dievišką Patiešytoją, labiausiai reikia turėti viltį, jog Jinai išpildys sutaikinimą, kurį pradėjome, atsiskirusių brolių, idant jie norėtu savyje dumoti taip-pat, ką ir Kristuje Jezuje, tapdami kūmet su Mumis dalininkais to paties tikėjimo ir vilties, susirašydami draugę geistiniauseis ryšiais tobulos meilės. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 5)

Greicziaus prie ardimo gali priversti uždraudos ir raiszczei, nei kaip palikimas vietos dėl geismu svetimiems gaivalams, ir priegloba jų evoliucijai, nes tik toks administratiziskas sistemas galėtų būti pajiega, traukenczia prie Rusijos svetimus gaivalus, kadangi skaudus panczei gimdo norą numesti nū savęs tūs panczius. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

O tarp mūsų, klausiu, ar ne tokie-pat Judoszei atsiranda, kurie žinodami, jog nū Maskoliaus gaušę keletą sidabrinių, eina pas jūs ir apskundžia savo vientautį ir brolių. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

Isz tokio sulyginimo pasirodė, kad žmonės, kurie gyvena ar gyveno atstu nuo vieni kitų ant szimtų ir tukstanczių mylių arba metų ir kurie kalba arba kalbėjo, regimai, įvairiais liežuviais, taukiai vienok daugelį daigtų vadina ir vadino su nedidelėmis atmainomis vienais ir tais pacziais vardais. (*Ukinikas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Rupestingai motyniškai meilei pritinka labiausei malda, kurioje Bažnyčia nenustoja prašyti Dievo, idant visiems krikščionims viso svieto vienas butu tikėjimas protų ir darbų dievobaimingumas. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 2)

Bet pasiklauskime, ar gali susimažinti, apskritai imant, tarp žmonių girtuoklystė, jeigu alkoholio varo ir dabar tiekpat, kaip ir pirmiau, da prieš monopolį? (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Tai-gi vėl kitas klausymas, ar gali pasididinti, apskritai imant, žmonių gerovė, jeigu iš jų viešpatystė išplėšia pinigų tiekpat, arba net daugiau, ne kaip prieš monopolį? (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Dabar jau turbūt bus lengviaus nutarti, ar turi tiesą tvirtinantieji, kad pas mus Lietuvoj nieks neatsimainė, kad viskas čion sena, kaip pati pasaulė. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Tas turi darbininkus pamokinti, kad eidami keliu, kuriuo eina, turi pasiekti savo siekį. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Pergalėję priešą vienur, turime toliaus eiti, turime ne padėdami ginklo kariauti su vyriausybe ir pabrikantais, kolaik ne pasieksime, ko mums reikia. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31–32)

Šendien darbininkas jau nėra jau teip tamsus, jog nesuprastu, kas darosi. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Naujoj tiesoj yra paragrafas, kuris duoda valią ministeriams, o per juos ir pabriku inspektoriams, kada norint daryti atmainas tame įstatyme, palengvinti ar apsunkinti darbininkams. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Geradarystė naujojo įstatymo da lajaus susimažina, jeigu atminsime, kad jau šendien daugybė darbininku Lietuvoje ir Lenkijoje išreikalavo dėl savęs trumpesnę laiką, negu dabar įvestas. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Dabar prisižiurėkime, ką duoda tas naujas įstatymas, kuris įveda „normališką darbo dieną“. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 28)

Tankei matai žmogų, kurs turėdamas geriausius norus, iš kalno stato savo išlygas, nū kuriu atstoti niekados nenori, ir su visūmi neklauso, jeigu ką nors jam užmėtinėji. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Tikrai jūkingu yra daiktu, žiurint iš patrijotiskos pusės, pasigyrimas prof. Kojalovicz'iaus laikrasztyje jo sunaus Pravd'oje, kad jisai išvijęs iš »Geografiskos Draugystės« Volter'į ir apskundęs jį valdžei už tai, kad jis drauge su Kuznecov'u pasakė tenai, kad, norint, idant Lietuvei knygą skaitytu, reikia spaudinti jas lotyniszkomis raidėmis. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Žodį „laikų“ mažai kas supranta, bet kaip ir butu czionai savo vietoje, dėlto kad mes neturim kito saviszko žodžio dėl išreiszkimo tos paczios prasmės, ką reiszkia lenkiszkas žodis „czas“. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Tame nėra nieko dyvino, kadangi paprastai išradžiu suira ir persimaino pamatas draugijišku sanlygu – ekonomišką išlygą – ir tik po to visas kulturiškas rumas, visi supratimai ir papročiai, kurie ant jo rėmėsi. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Jogiai galima yra apsakyti, kas stojosi bėgyje laiko su tuom ar kitu daigtu, su tuom ar kitu žmogumi, su ta ar kita tauta, todėl jie visi gali turet savo istorijas. (*Ukinikas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Tokią šviesą neša jums, Lietuvei, tikri jūsų prietelei, nes tikri jūsų apšviesti brolei, kurie galvą už jus deda, nemindžiodamę purvan jūsų papročių ir švento išganingo tikėjimo, bet

steigdamiesi persergėti prieš kiekvieną paojų, gražiojantį priepūliu dvasei ar kūnui. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 3)

Bet tūm jau ir pasibaigė rodosi tragikomedija, dėlto kad įbauginti likusieji mokyteinei, užvis Lietuvos „bajorai“, kurie lietuveis esą neprisipažįsta, laikydami savę už lenkus, kaip avinai pradėjo eiti ant maldos. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 9)

Stoka mokėto atsakančio ten pat sėdžiančio redaktoriaus, vargas persiuntime darbo į antrą pusę, visa tai padaro, kad kartais tempias žmogus, kad tikt sutverti priderančia skaitlių pusių. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

Bet kad skaudėjimas turė išaukt prote ligonio visokius dalykus, kurie yra priežasczia tokio skaudėjimo, taigi tas protas nesulaikytas atyda, tokią baiką sustate. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

1.2.1.4. Kombinuotas prijungimas

Tose szalyse, kur žodis liūsas, kur aiszkinimas ir platinimas tautiszku idėju neranda trukinimo, kur beveik kiekviena dalis dvasiszku turtu žmonijos turi savo organą, per kurį platinasi ir didinasi; kur laikraszczei skaitomi yra suimtais, – pasirodymas naujo laikraszczio neturi tokio svarbumo, kaip pas mus. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Jeigu atmįsime, jog ne kartą darbininkai, ypačiai Lietuvoje dirba po 13, 16, o niat 18 adynu per parą, tad turime pripažinti, kad naujas įstatymas truputį pagerino darbininkų padėjimą. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

Szendieniszkame musu padėjime pasirodymas naujo laikraszczio turi buti priskirtu prie svarbesniu ir rustesniu dalyku, nės reikia pergalėti daugybę visokiu nelaimiu, reikia atsakyti ant daugumo klausymu, reikia pasiekti mierį, einant ne keleis nutrintais, bet keleis, kuriūs dar reikia iszvesti. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Bet but galėta paduot prašymų da daugiau, jeigu tik but žinota anksčiau apie kelionę generalgubernatoriaus ir jeigu tik viršininkai ne but sutrukę žmonių, įsakydami, kad nieks iš žmonių nepaduotų prašymų. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 114)

Be to reikia paminėti apie tai, kad viršininkai per vaitus bruka žmonėms nesuprantamas maldų knygas, sakydams, kad tai esanti „ciecoriaus dovana“, kad žada nuo vardo ciecoriaus atimti visur paplitusias lietuviškas maldaknyges, kad erzina žmonės, kelia pasipriešinimą prieš valdžią ir ciecorių, tuom tarpu kada ciecorius apie tai nieko nežino... (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 114)

Teip-pat nemažą skirtumą matome ir amatuose, nors šitame dalyke lietuviai da mažai ką pirmyn nuėjo, nors turime jau kelis lietuviškus amatininkus, kurie jau ir žydų konkurencijos nebijo. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Bet jeigu kaipo pamatą kultūriško gyvenimo priimsime permainas, pasidariusias medegiškose gyvenimo išdygose, tad ir paviršutinės pažinties šalies pakaks, idant parodyti, kaip daug pasidarė permainų, dagi labai svarbiu. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Jei mes dabar pasižiūrėsime į darbininkus kitų szalių ir sulyginsime jų buvimą su musu, tai pasirodys, kad apszviestose žemėse darbininkai sulyginant su musis bus dar sraunus ponai, kurie už triskart didesnę algą ir tik už puse tiek darbo gyvena ant žemės. (*Lietuviszkas darbininkas*, 1894, Nr. 1, p. 1)

Tada tai mokslo vyrai, toliaus ir toliaus tyrinėdami visokius raszto paminklus ir sulygįdami juos su gyvomis kalbomis ir tarp savųs, suprato, jog beveik visi liežuviai Europos ir nekurie Azijos turėjo but kilę iz vienos pirmutinės abelnos kalbos, kad didesnė ar mažesnė artymystė kalbų turi rodyt ilgesnį ar trumpesnį bendrą sugyvenimą tų tautų, kurios jais kalba ar kalbėjo, ir kad įvairavimas liežuvių turėjo atsirast tik po persiskyrimui svieto į didesnius ar mažesnius burius, kurie užgyveno paskiaus į vairius žemės kampus. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Jau tas dalykas, kad vieni lietuvei yra didelio mokslo su plačiomis pažiūromis, kitigi beveik visiškai be mokslo, kurių reikalai tiktai tikėjimo dalykūse teperžengią rubežių rupesnio apie ukės dalykus, rodyti rodo, kad viename laikraštije dvasiškas penas vieniems ir kitiems vargei gal sutilpti. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 6)

Kada buvo regimas paklaidinimas, tuojau gavo gyvastį ir „Apžvalga“, kuri kaip sakės norinti prilaikyti varpinikus už ausų, idant jie nepaslystu į kokią bedievybę. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Teip wisi mokinti keliauninkai, kuriems teko Prusus aplankyti, sako, jogei typas tikros Prusijos gywentojû, pagal iszweizdi ne prilygsta wokiszksam typui, nors szios dienos Prusijos gywentou dide dalis tik wokiszcai kalba. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 3)

Apie sutartę nēr kà mislyti, jaigu tarp pačių prispauštųjų ne užgims kitokios pažiuros, jaigu tarp jų ne bus tolerancijos dėl kaimynų, kol kentėjimas vieno kaimyno gąsdys kitą nors, jam ir nieko pikto ne darydams, o tik stengdamasis taip darba pakreipti, idant viens kitam kelio ne pastotu, idant visi dirbtu paraleliškai, sątaikoje, kiekvienas dėl savo naudos. (*Varpas*, 1890, Nr. 1., p. 2)

Nors tarpe lietuvių buvo ir siuvėjai (griaučiai) ir kurpiai (šiaučiai) ir kalviai, bet dirbo jie teip prastai, kad nekalbant apie miestus, kiekvienas prakilnesnis kaimo žmogus kreipėsi prie amatininkų žydų arba vokiečių, kurie mokėjo savo amatą nepaliginant gėriaus už amatininkus lietuvius. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Kada per visokes suktybes ir musu paczių nedasiprotėjimą mes pastojom beturczeis, o szendiena dirbdami nelyginant kaip jaucziai, pajungti ir tik nedidutę algą užpelnom, nuo kurios „prakaito algos“ dar, netik kad patis vos pasimaitiname, bet nuo to menkuczio pelno plėsžia mus kas tiktai įmano ir ponas ir žydas ir kunigėlis už szliubą pagrabus, kriksztą ir tt. (*Lietuviszkas darbininkas*, 1894, Nr. 1, p. 1)

Pripažįstu todėl, kad jųdu, kad tikt turės, kaip viršaus pasakiau, augštesnį siekį ir darbūsis apie reališkus gyvus, ne utopiškus reikalus, verti yra platinimo. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 6)

Ateis laikas, kad ir Maskolijoj pasibaigs prispaudimai, arba Maskolija turės suvis sugriut, nėsą teip, kaip šiandien Maskolijoje einasi, ilgai negal tverti. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Sako, kad mus generalgubernatorius tyčia važiavęs per visą Lenkų Karalystę ir priiminėjęs nuo žmonių prašymus, kad žinoti, ko žmonės reikalauja ir kad galėtų apie tai papasakoti pačiam ciecoriui. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 113)

Teip buvo iki neatsirado užrubežyje lietuviški laikraščiai, kurie parodė mūsų žmonėms, kad galima daug lengviau ant svieto gyventi, kad apdirbant gėriaus žemė galima iš jos didesnį

pelną turėti: kad da lengvesnis darbas tai, kurie užsiima amatais o ypačiai prekyste. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Jai tas žmogus kuris tokį sapną turėjo, but nemiegojęs, but pajutęs kad jo galva ar ranka negerai guli ir but pasitaisęs. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Trumpai ant to atsakau, jog mes esame dar bobos, jog mes ne mokame užlaikyti sekreto, jog mes, nežinau ka iszgirdę, visiems – be atskyrio – pliurpame ir pasakojame visus iszgalius: kaip, kas, isz kur, isz kokios priežasties ir t. t. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Surėdyme Šveicarijos respublikos matome, kad net šiadieniniame kapitalistiškame surėdyme galimas yra tokis viešpatystės surėdymas, kur kiekviena tauta nėra kitos sloginama, kur kiekviena iš jų turi laisvas tiesas, yra visatinai patvaldiška ir pildo lygiai su kitomis tautomis savo priderystes. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 3)

Yra tokių lietuvių, kurie sako, kad reikalavimas patvaldystės yra tiktai svajonė, kad šiadien tautiškas klausymas neturi mums rūpėti, kad boti ant savo kalbos gali tiktai tėvynainiai (patriotai) – „litvomanai“, o ne darbininkai ir socialistai. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 5)

Szendien wisi mokinti wyrai, kurie musu gywenimą ir jo sunkumą pažinsta, wienu balsu sako, jog tie musu kaimynai, po kuriu waldzia musu gimine yra, warą ant to, idant mes ne szendien, tai už metu kitu, pawirstumem ar in Wokieczius, ar wel in Slowenus (Lenkus ir Gudus). (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Nės isz pradžių jie neturėjo suvienijimo politiszko, paremto ant tvirtu įstatymų, kurie laiko savo valioje ir paklusnume visus gyventojus, bet ilgai da duravo ju gyvenimas padermėmis ir plemėmis toks pats, be artimesnio sumezgimo, koki, jie vedė bendraudamies kadakai su slavėnais pirmutinėje savo tėvynėje. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Tokiais ir jiems paviedžiais tyrinėjimais buvo darodyta, kad lietuviai 1) nėra maiszatienė ateivių isz visokių tautų, bet, kaipo savystovinga dalis, priguli prie didelės Arijų padermės, t. y. prie tų tautų, kurios, su mažu iszėmimu, apsigyvenę yra sziadien visoje Europoje, kaip tai vokiečiai, francuzai, gudai ir t. t. ir 2) parodyta buvo taipogi, kad visos tautos

prigulinczios prie Arijų padermės, kada tai darė vieną liaudį, kalbėjo vienu bendru liežuvio, išspazino vieną tikėjimą. (*Ukininkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Nors da didelių pirklių neturime tarpe lietuvių, nors mūsiškiai turi krautuvėles da tik po bažnytkiemius ir mažus miestelius, bet kaip pamislyji kad da tik keli metai praėjo, nuo to laiko kada mūsų žmonės sakė, kad geram žmogui gėda prekiauti, tai suprasime kaip didelį žingsnį pirmyn jau mes padarėme. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Vienok to įstatymo ne gana darbininkams: viena dėl to, kad jis ne apima amatu, žemdirbystės ir t. t., kur darbininkai dirba neišpasakytai ilgai; antra, kad darbas ir per 11 su puse adynu yra labai kankinantis ir per ilgas. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 29)

2. SUDĖTINIAI SUJUNGIAMIEJI SAKINIAI

Su szirgėla žiurėjo į toki skaudų puolimą tėvynainei, to vienintelio giminystės raiszczio; bet budami, tai padalyti į visus pasvieczius, tai budami beturczei ir kovodami tik už buvį, negalėjo „Auszrą“ užlaikyti arba atgaivyti. (*Nauja Auszra*, 1892 Nr. 1, p. 1)

Visoki-gi burtai ir kerėjimai yra tai iszmislas žmogaus, dėlto ir jie tur savo būvio priežastį. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Taigi toje nelaimėj vaiko pasakyk jam tik pirmą žodį nors pusiau lupų, o jau toliau visą lekciją kaip riestutį krims. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Kraujas tada pradeda negerai tekėti, puola prie szirdies ir smegenų, o miegancziam darosi sunku ir troszku (duszna). (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Mažas yra, tiesa, siauras tas mūsų nelaimingų gyvenimas, bet visgi negal ano įbrukti į vieną siaurą romtelį. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 6)

Tegul ta grįžtanti vilnis ras tamę laikraštije savo garsą, o gal ne vienas iš Lietuvos jaunumenės susilaikys beskaitydamas nū teip tankei atsitinkančio paklydimu. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

Szeip – wiskas pragaiszo, o ir tas musu wienutelis skarbas – kalba, taipgi niksta. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 6)

Taigi, rodos, užlaikymas sutartės ir stiprybė kiekvieno svetimo Rusijoje gaivalo, yra visiems prispaustiems naudingų daigtų ir reiktu iš krutėjimo katro nors tamlink džiaugtis kitiems, o vienok visai ką kitą matome. (*Varpas*, 1890, Nr. 1., p. 2)

Tik netylėkime, o balsas mus bus išgirstas ir išklausytas. (*Ukininkas*, 1897, Nr. 8, p. 114)

Forma yra, bet nėra turinio. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Vietas-gi pardavikų viešpatystės įtaisuose, bent-gi Lietuvoje, užsiminėjo žandarai, buvusieji zemsčiai ir kas-žin iškur atvykusieji žmonės, o vietiniams gyventojams labai sunku prie tų vietų prisitaikyti. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 34)

Poniški dvarai netik užėmė antrą vietą, bet ir pats dvarai su jų ponais išnyko. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Randos žemės prekė užaugo neišpasakytai, o draugia su tuom pakilo ir abelni gyvenimo reikalai. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Pardavinėdami kningas arba laikraszczius nelupkite taip nemielaszirdingai žmones, bet su protu, o neabejotinai jums ir Dievas padės. (*Žemaiczių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

Jau du parašę atsiuntė tokius rankraščius, bet tie dar nėra užtektinai geri, delto susivienijimo viršininkas laukia daugiau rankraščių atsiunčiant, ir lauks iki Gegužės mėnesio. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 18)

Pabudęs tas žmogus pasakoja, turėjęs baisų sapną, o czia nieko daugiau nebuvo kaip tik klaidingas susijungimas mislių. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Mums reikia pirmučiausia ne tiesos paskiriančios 11 su puse adynu darbo, bet reikia tiesos apginančios visus be išskyrimo darbininkus. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 32)

Musu šauksmu buvo ir yra politiška laisvė ir darbininku gerovė, o galutiniu mus siekiu buvo ir bus įvedimas socialistiško surėdymo! (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 32)

3. SUDĖTINIAI BEJUNGTUKIAI SAKINIAI

Dėltogi nereikia mislyti, butent ir pradžia ruoszingo apie lietuvystę galėjo buti lengva. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Kalba žmonių yra viena, kalba-gi kulturiszka kita. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Budįkite suprantama kalba, gal ir pabus. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 4)

Jau nekalbu apie kalbos grynumą, jos dailinimą, tas dalykas visiems yra žinomas, kaipo vienas svarbiausių. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Nėra ko skubyties turint medžiagos, išleidinėti tankiaus: gėriaus mėnesinį sąsiuvą turtingesni padaryti. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Ant popieriaus plono bet stipro nereikia gailėties: mislįs ant jo išlietos juk nevienam tiktai skaitytojui paskirtos. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Toks sąsiuvų išpardavinėjimas apsergės nū didelio pragaiščių: redagavimo kaštas ne šiandien tai rytoj, vis turi sugrįšti. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Malda rusiškoji buvo panaikinta, vylėmės jau gimnazijoje lietuviškai pasimelsę. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 7)

Iš 144 mokytinių tūm tarp du: Bistramas aštuntos kliasos ir Biehler'is sekmos kliasos parsikėlė į Pernavos gimnaziją, septyniolika įvairių kliasų sutiko skaitysę; keturios dešimtys šeši skaityti visiškai atsisakė, likusieji paliko nusprendimui tėvų, mislydami tūm tarpu sueiti į vienybę ir skaityti atsisakyti. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

Panedėlyje po visų Šventų t. y. 4 lapkričio vėlei liepta mokytinems susirinkti ant maldos, maldą parskaitė judošius Gaigalis Kleopas šeštos klasos mokytinis, pasiliko ramu gimnazijoje. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 8)

Žmones patys neiszmire drauge su iszmirimu tose szalise lietuviszkos kalbos – jie liko, tik priėmę kitą, swetimą kalbą tapo ar Wokieczeis ar Slowenais. (*Ausra*, 1883, Nr. 1, p. 3)

Antrą skiltį turėjo padaryt rymėnai; toliaus turėjo atsiskirt cel'tai, grekai ir kiti. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Bet silpnumas lietuvių, sulyginant su kaimyniszkomis tautomis, paėjo ne tik isz priežasties nedidelio jų skaitliaus; silpnumą jų didino da stokojimas vidurinio tvirto ryszio. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Taigi šito šaunaus vyro darbas nenuėina perniek – „Susivienijimas“ per tai vis auga. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 18)

Laikas virto gerojon pusėn; dabar lupimas išvartytas netik iš mokyklų, bet ir iš sūdų. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 3)

Vieni apgaudinėja, vagia, muša, žūdo; kiti da piktesni steigias išplėsti mums išganingą, dievišką katalikybę ir saldžią, šlovingą Lietuvystę. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 8)

Vieni su nūgais ginklais užpūla, kiti rodos prieteleis, tūtarpu laikos ginklus po svernu. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 4)

Kiekvienoje apylinkėje turi išsirasti žmogus, turįs pažintį su nešėjeis iš Prusų; jis teaprupina visos apylinkės draugystes. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 5)

Sunku įrašyti pilną „Tėvynės Sargo“ programą: priimsime visokius naudingus raštus. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 6)

Musu sanlygose įsikūnijo tula lygybė: kiekvienas vienodai tapo prigulinčiu nuo rinkos. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Tūjaus eina pas žandarą ir pasznibždžia jam į ausį: prie to ir to pulkite, gausite lobį. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

Tu szendieną savo draugą apskundei, tavę rytą gali kits apskūsti. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

Bet teip ilgai ne galima dirbti be valgio; tokiu budu reikia pridėti da dvi adyni ant valgymo. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

4. SUDĖTINIAI MIŠRIEJI SAKINIAI

4.1. Elementarios sandaros sudėtiniai mišrieji sakiniai

Sudėtiniai mišrieji sakiniai su vyraujančiu bejungtikiu ryšiu

Savarankiškas dėmuo ir dėmenų grupė

Dėmenų grupėje – šalutinis dėmuo

Tokiu budu ji rokavo, kytrai politikaudama užimsenti didelę galybę; pertai laimėsianti daugybes skaitytojų, jei peiksenti savo senosios seselės „Auszros“ pasiklydimus. (*Nauja Ausra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Gera vienog redakcija padarytu išleisdama po savo priežiura kningeles tokioje pat papėdėje, kaip ir laikraštis; jo vardas, ant kningelių padėtas, tegul butu patvirtinimu, kad be baimės galimos platinti tarp savųjų. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

Ir mažus daiktus par vienybę drutėjant ir augant matėte, skaitytojai, iš praėjusio mano laiško, šiūm‘ straipsniu norėčiau išrodyti antrą pusę lotyniškojo priežodžio, kaip par nesutartį ir didžiausi griuva. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 7)

Atsakymas trumpas: musu padėjimas yra toli biauresnis už padėjimą žydu ir totorių, nės tiems neužginta laikyti savo kalbą, iszdūti laikraszczius, turėti mokslavietes. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Laimingesnio del Lietuwos laiko ateinant beukuriuodami, turime mes patys rupintisi apie sawo dabarnykszczius reikalus: ką mokslinyczios nedaro, tai mes patys atlikti turime. (*Ausra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Teip lyginai einasi Lietuwoj ir kitose parubežiuose: Lietuwa pamaželiu nyksta, nes nyksta jos kalba! (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Sulaukus Naujų metų, lygiai vienvietiniai žmonės, kaip ir tautos ir abelnai visa žmonija turi savo naujus norus, naujus laukimus – visi tiki, kad ateinantieji metai bus geresni už praėjusius. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Negana to! ką aklas lietuvis pragaišeno, tą apsišvietęs turi atjieškoti, „Tėvynės Sargas“ jam tamę dalykę padės. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 4)

Neprigulnystė tautos yra neatbutinu ir gamtišku paramų dabartinės kovos lūmų: žmonija turi būti laisva visame, jeigu nori kovoti su visomis spėkomis priešais savo draugijos priešus. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 5)

Teisybė, klaidžiojo pasakos, buk vietomis buvę išsyk matyt, kad žmonės jau ne teip geria. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Mislijų apsimainimas turi būti; juk niekas negal geisti, o ir geisdamas pasiekti tą, kad visi būtų vienokių, apie visus daiktus nūmonių. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

„Už luptą du neluptu dūda“, sako teisinga mūsų patarlė, sudėta laikę, kadą manyta, jog be lupimo negal išmokyti žmogų išminties iš knių. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 2)

Šitą straipsnį užbaigiu klausimu, atkreiptu prie garbingos rėdystės: atsiranda ir iš tarpo mūsų ir iš šalies pasakojančių, kad mes per daug paaukavome dėl mažo dalyko; kad Bažnyčia nedraudžia melstiesi maskoliškai, kad bereikalo partat pradėjome karę, kurios galo dar nematyti? (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 10)

Pančius ir lenciugus dėl nerusiškų gaivalų kala Rusijos ministeriai, generalgubernatoriai ir žemesni administratoriai juom smagiau, juom geriau pamato kad tarp pačių supančiotųjų nėra jokios sutartės, jokios solidarystės, nėra vienokių siekimų. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Teipos-gi pasakykime ir apie žmonės su apšviestu protu ir žmonės su neapšviestu; tie nors turi akis, vis-gi maža teregi. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 3)

Surado toliaus nekuriuos įstatymus atmainų, stojusių žodžiuose: pamatė, kad vieni liežuviai yra tarp savęs artymesni, neng kiti: toliaus, kad kuom senesni buvo liežuviai, tuom tankiai artymesni ir tuom labjaus panaszus buvo tarp savęs. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Dėmenų grupėje – savarankiški predikatiniai dėmenys

Vaikas išsimokinęs namie, linksmas eina į mokslinycią, ten užklausė jį mokytojas, o vaikas tyli. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Sudėtiniai mišrieji sakiniai su vyraujančiu sujungiamuoju ryšiu.

Dėmenų grupėje – šalutinis dėmuo

Nekurie iš tų kantonų nėra didesni už mūsų parapijas, o vienok kiekvienas savo viduriniuose reikaluose naudojasi iš pilniausios laisvės ir gali valdytis savimi, kaip tiktai pamėgsta jo gyventojams. (*Lietuvos darbininkas*, 1899, Nr. 3, p. 2)

Gali būti anos klaidingos, galinės, betgi iš susitrynimo aiškei pasirodo, kamę tiesa, o tankei, kame „aukso vidurys.“ (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

Laisvę jie jie įgyjo senei o paimkite ir pažiūrėkite, kam verta da buvo jų kalba pradžioje šio XIX amžio. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Kitaip sakant šitą žodį nieks iš lietuvių nevartoja ir žodis tas taip nulipdytas, jog nieko nėra jame atsakanczio dvasei lietuviszkos kalbos. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3–4)

Vezikatorija kaip žinoma degina ir veržia, bet ligonis miegodamas negali suprast kas su juo dedasi. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Uždraudos gal apsunkyti mums gavimą knigu, bet ne privers mus išsižadėti to, kas mus yra. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Tūkart ir išgintieji mokytoinei butu priimti ir sugrąžinta jiems tiesa, nors kitan gimnazijan pastoti. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 10)

Mūsų aplynkybėsė negal padėti vilties ant pronumeratorių, akuratnei pinigų įmokačią; todėl spaudinti reikėtų taip, kaip šaip jau knigeles ir atidūti į krautuvę išpardavimui. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Žinoma, ant tokio dalyko reikia nemažai pinigų, delto dabar visi Amerikos Lietuviai deda pinigus, kiek katras gali. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Jį visokiais budais persekiojo, iszjūké ir iszdergė, o ant gaļu gaļu tarp mokytoinių atsirado vienas vardu Judoszius, kurs už 30 sidabriniu pabucziavimu savo Mokytojo žydams nepasidrovėjo iszdūti. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 114)

Vyriausiu triusėju apie taisymą šito „Susivienijimo“ yra kunigas A l e k s a n d r a s B u r b a, Plymouth'o klebonas; ale, žinoma, viens vargu bau išvaliotų tokias sunkenybes pergalėti, jeigu neturėtų gerų pagalbininkų. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3., p. 18)

„Apžvalga“ stovėjo ant tokio pamato, bet kad mažai kas apie aną rupinos, buvo didei nusmailusi. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Jis niekados ne samdo darbininku daugiau, negu būtinai reikia ir kaip tik darbas pasididina, kada darbą reikia paskubinti, verčia darbininkus dirbti po kelias adynas viršaus, negu paprasta. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Savo šiadieninėmis pajiegomis, be pagalbos ir užtarimo kitų, vargiai iškariausime tiesas, nors ir tikrai mums prigulunčias; o ar galima tikėtis atrasti draugus svietur, jaigu dirbantieji dėl gero tėvynės lietuviai taip mažai jų turime namieje? (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Tie sunkus laikai tebēr ir šiandien, ir tik tas išeis sveikas iš kryzies, kuris įves pagerinimus ukėje, kuris įstengs prisitaikinti prie reikalavimu viso-sovietinės rinkos. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Niekur ne matyt nieko ramaus ir gero dėl mūsų, o girdėt tikrai, kaip ant pekliško priekalo dirbas, dėl lietuvių naujos žabangos, nauji įstatai ir tiesų įvedimai dėl išnaikinimo lietuviškos kalbos ir lietuvių gentes. (*Varpas*, 1890, Nr. 1., p. 1)

Meskime grūdą po grūdai ant tautiškos dirvos, o nors ne greit ir palengva, išzaugs gražus, sveiki javai, nes dirva yra išgūlėjusi ir senei jau sėklos laukia. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 2)

Teisybė, paminėtas paliepiamas nesikisza kitu cenzuriszku skrycziu, bet nežiurint ant to ten, kur tikrai buvo pradėta spaudinti lietuviszkas knygąs musu raidėmis, tūjaus spauda liko sustabdyta, nors tenai sziamė dalyke ne buvo iszdūta specijaliszko paliepimo. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 17)

Dėmenų grupė ir savarankiškas predikatinis dėmuo
Sudėtiniai mišrieji sakiniai su vyraujančiu bejungtikiu ryšiu.
Dėmenų grupėje – šalutinis dėmuo

Pridera steigties, kad ginčai dviejų nūmonių šalininkų nebutu panašus žąsinų kapojimus, kamę netiek sopės, kiek klegėjimo; tegul tylomis remias, kaip jaučei, nustumantįs silpnėsnį be bliovimo. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Czia kaip matom žmogui prisisapnavo, ko jis labai troszko; toki sapnai tankiausia atsitinka. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Ale negana gerųjų pelnų, kureis viernieji, rodžei klausydami Musų raginimo, tikrai nū Dievo apturės kaupakimšai tokį buklumą dievobaimingumo ir broliškos meilės, tinka Mums pridėti ir suteikti dovanas šventų atlaidų iš Bažnyčios išdo. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 5)

Kad Lietuvei prieszinasi ir ginasi priesz priverstą rusiszką alfabėtą, aiszkei tai parodo slenkantis amžis: visi tiesiok atsisake nū to alfabėto. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Esybė kiekvieno iš tų nustelbtų gaivalų yra reikalinga dėl kitų, nes tegul vienas iš tų but sutremptas, tuoj ranka stelbiko puls sunkiaus ant sprando kitų. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Pats sau monopolis, kaip parodo statistika kitų šalių, skriaudos viešpatystės išdui nepadarė – nepadarys skriaudos nė Maskolijoje. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Atsakymas išdalies teisingas, nes sulyginant su visuotiniu progresu paskutiniame laike, šita nelaiminga šalis yra, lyg koks išjuokimas šendienykščios civilizacijos: teip mažai čion visokiu apsireiškimu draugijinio gyvenimo. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 3)

Atsirado naujas dievas, kuriam kiekvienas lygiai meldžiasi, tas dievas – pinigingas, vienintelis šiandien atributas spėkos ir didybės. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Da permažai praėjo laiko, kad galima būtų įžymiai patėvyti įtekme monopolio ant girtuoklystės, da permažai turime tame dalyke žinių sustatymui šiokių tokių statistiškų liudyjimų į vieną ar kitą pusę. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Ant nelaimės mūsų mokyklų šviesą gal prilyginti dažytiems akylioriams, kuriuos užsidėjęs žmogus visa regi teip nudažyta, kaip patįs akyliorei; tūtarpu tikra šviesa yra skaisti, vysta, nepermainanti, bet tik aiškiaus parodanti daiktus. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 3)

Nors jau gana buvo pražudyta darbūse Lietuviu ir spēku ir medegos, bet dvasė tautiszka dar ne pražuvo, vietoje-gi szalin nusikreipusiu darbininku stoja nauji, su naujomis spēkomis, su nauja vilczia. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Kada-gi musu mislys liks suprastos, kada »Varpas« taps reikalingu kiekvienam Lietuviui, kada matysime jų suprantanczius savo spēkas ir kelenczius augsztyn galvas – tada pasakysime: Mokestį už darbus jau apturėjome! (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 2)

Mislijame, kad kaip Rusai ne geidžia gryžti prie senovės idijografiszko alfabėto arba runiszko, ne sznekant jau apie lotyniszka, kurio matomai nekenczia, taip lygei ir Lietuvei ne nori permainyti savo lotyniszko alfabėto ant taip malonei suteikti jiems rusiszko. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 17)

Sudėtiniai mišrieji sakiniai su vyraujančiu sujungiamuoju ryšiu.

Dėmenų grupėje – šalutinis dėmuo

Caras ir jo vyriausybė bijosi šito priešo, dreba matydams, kad terpu darbininku kas kart vis lajaus platinasi susipratimas, o pertai kyla ir darbininku vienybė ir galybė. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 28)

Patis tvircziausieji tame pirmiau turėjo lūkestį, jog „Varpas“ vis koki nors gerą galės atgabenti savo sangentainiams, vienok veik pasirodė tiktai kytravimas anu ponų. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Bet galite man czion užmesti, jog ir daug kitų daigtų asz galiu nesuprasti, o tai da vis nieko. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Žinome, kad daugko truksta ir truks, bet netobulystę tegul nors kiek išteisina antipatarlės dalis – laudanda voluntas. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 11)

Matom kad gana tik miegantį kokiū budu paeržit, o jo protas nog paerzinimo sustatys sav' kokią pasaką ir baiką. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Varszavsk. Dnievnik'e iszaiszkina, kad priežastis verczianti svetimus gaivalus į atsiskyrimą yra negalėjimas vystyti ir pakelti savo tautiszku reikalu; ar-gi uždraudimas lotyniszkos statraszos ne yra didžiausia kliute dėl tautiszko pakėlimo? (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Ukininkai užsiēmė tiktai žemdirbyste juo labjaus, kad musu šalyje svarbiausiu tavoru tapo linai, o jie reikalauja ilgo kartais visą žiemą užimančio apdirbimo. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Darbininkas gyvena tiktai tada, kada yra laisvas nuo darbo, o laisvas jis yra tik per pusdešimtos adynos. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Kad tokiam sąnariui tinkasi koks priepuolis, tai iš „Susivienijimo“ išdo jisai gauna pašalpą, o tokiam sąnariui numirus, jo šeimyna gauna *šimtą doliarų* ant palaidojimo ir susigėlbėjimo. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 18)

Kada musu gentė matomai pasidaugina ir darbo, o ir užpelno bei duonos (maisto) nesiranda užtektinai, tada nusiduoda darbo įieszkėjimas po didelius miestus Rosijos, kaip ir paszaliniose žemėse, ar tai Vokietijoje, Austrijoje, Francuzijoje, Anglijoje ir didelė dalis iszsigalinczių per didmarį perplaukti plaukia ant Amerikos ir tenai prie darbo iszlygų gretinas. (*Lietuviszkas darbininkas*, 1894, Nr. 1, p. 1)

Tai-gi, butinai reikia, kad darbininku luomą pati stotu ginti savo tiesas, teip nežmoniškai sumintas ir kuomi parodytu, kad reikalauja pagerinimo išdygo savo gyvenimo, o tada be abejonės ras apgynėjus ir vadovus. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 5)

Man rodos jog yra tokie žodžiai, taip: netėko, n'isztėko, n'isztesėjo ir kiti turi artimą ženklinimą su įvairiais palinkimais. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 3)

Rasi, kaip-kada buvo sutaisyta augsztesnė valdžia, kurią pasisavino vienas isz virszinėkų padermių, bet apie sudavadyjimą ponystinį tose gadynėse privalu abejot. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Sunku pasakyti, ar lietuviai ir slavėnai savo pirmutinėje tėvynėje buvo vaikais isz vienos padermės ir darė tarp savųs tobulų vienybų, arba-gi buvo tik pagentainiais vieni szalia kitu paveikslingoje sandoroje, vienok turėjo ilgus amžius buti dalinėkais bendro likimo. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Bet mes-gi czionai ne roddavei valdžiu, kurios niekada mus neklauso ir rodosi ne nori klausyti reikalūse iszdavimo uždraudos, ne nori, idant mes garsei apie savo geismus kalbėtume; dėl to tik priverczia mus kalbėti pasznabždomis į ausį savo vientaucziu. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 19)

Bet jaigu atsistojęs pas lietuvių sznekinsi jį ar tai „volapūku“ ar tai „adverniszka“ kalba, tai nieko vis tik nepelnysi – ir da gal jis drucziau užmigs nuo tavo sznekos. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 4)

Be vyraujančio ryšio

Reikėjo ką nors duoti darbininkams, reikėjo apmalšinti sukilusius, reikėjo parodyti, kad neva šį tą daro dėl darbininku. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

4.2. Sudėtingesnės sandaros mišrieji sakiniai.

Dvi dėmenų grupės

Sudėtiniai mišrieji sakiniai su vyraujančiu bejungtukių ryšiu.

Dėmenų grupėse prijungimas

Mokiniam prof. Kojalovicz'iaus, kaip vienpusiszkas, tendentiszkas, ne gali Lietuvius pertikrinti, nes ne turi jokio teisingo pamato, iszskyrus fanatiszką neužkantą musu raszmenu; niekur jis ne parodo, idant Lietuvei kada nor dėl savo kalbos butu laikėsi sziaudien primestu mums raidžiu. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Darbininkas apmokomas teip menkai, kad ne gali išmisti, jis noriai sutinka uždirbti da kelias kapeikas, kur čia žiurėti ant to, kad tai sveikatą gadina. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 30)

Kaip jį sutiks vyresniejie laikraščiai vargu yra įspėti, tą tiktai galiu pasakyti, kad reikėjimą naujo laikraščio jaute kūne visi skaitantįs lietuvei. (*Tėvynės sargas* 1896 Nr. 1, p. 5)

Ne gražus tai ir peiktinas daigtas, kad dar daugel Lietuviu ar su visūmi nenori suprasti Lietuvos reikalų, ar supranta keblei; turėdami-gi keblų supratimą, mislyja, kad atneszti gerą tėvynei galima tik sutinkant su juju pažiuromis. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Rupinsimės, idant musu laikrasztis atsakytu norams skaitytoju; prižadėti vienok, kad laikrasztyje dabar jau bus placzei iszpildytas visas jo dalys, negalime isz priežasties stokos medegiszkų turtu. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Tegul viena lietuvių dalis ir padarytu kokią sutartį su svetimaissiais, kurių užtarimas galētu buti naudingu dėl lietuviystės – tuojaus kita dalis sutars su priešais tų draugų in spe, nors čia lietuviams prireiktu daug daugiau iš savo pusės atiduoti. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Iš kitos vėl pusės ne galėjo užgauti reikalus fabrikantu, nes caro vyriausybė laikė ir laiko per savo šventą pareigą rūpintis apie fabrikantus; žino ji, kad tarnauja kapitalistams. (*Lietuvos darbininkas*, 1898, Nr. 2, p. 31)

Jei Dievas mūsų darbus laimins, o protingi žmonės nepaniekins jų, nauda bus neabejotina; už tat nesigailėsime nė kašto, nė vargo, vildamiesi, jog tamę ir antramę dalykę sušelpis mus sąbrolei. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 7)

Pažymėti atskyrumą reikalų rečia juo labjaus, kad gyvenimo išlygos privertė jau musu proletariatą stoti ginti savo reikalus; tai galima užtėmyti netik miestuose, kur paskutiniame laike buvo daug streiku, bet ir kaimuose, kur dėlei kryžio eksploatacija ir prispaudimas bernu perėjo rubežius. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 5)

Žinoma, kad Amerikoje gyvenantieji Lietuviai gerai pažinsta savo brolių vargus Lietuvoje; jie ten mūsų vargų didumą dar geriau numano, nekaip mes patys, nėra jie mato, kokia Amerikoje laisvė (valnybė), o koks pas mus priespaudimas po Maskoliumi. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

Žinoma, stačei galima pasakyti, jog iš tų nė tėvynė, nė žmonių draugija naudos nesulauks, dūk Dievė, kad jie kūmet nestotusi judošeis išdavėjais moč iutės-tėvynės, kaip dabar atsisakė nū vienybės šitamę dalykę! (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 9)

Kurie jau seniau atėjo į Ameriką, kada dar ten nebuvo Europos tiek daug, kaip dabar, svieto pritvinę ir pertai buvo geresni pelnai, tai tie, ką gerai dirbo ir mokėjo čėdyt, iš palengvo susidėjo skatiko ir prasidėjo kokią pirklystą, užsivarė pinigų. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Isz veido jo vienok matyt, kad norytų ką pasakyt, tik nežino nuo ko pradėt. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Pradžioje užminėkime, kokius trukinimus randa iszleidimas lietuviszko laikraszczio; czia-gi pasakysime, kad trukinimu nesibaidome, darbo nesigailėsime ir nors palengva, bet mierį sieksime. (*Varpas*, 1889, Nr. 1, p. 1)

Dėmenų grupėje sujungimas ir bejungtukis ryšys

Pertai Amerikos Lietuviai beveik, gali sakyt, daugiau žino apie mūsų kraštą, nekaip mes patys čion pat begyvendami: jie gauna žinias iš visos Lietuvos, o mes tikrai nežinome savo parapiją... (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

Dėmenų grupėje prijungimas ir sujungimas

Su lupimu tebemokina tik meškas ir šunis šokti, o žmonės prie mokslo raginami ne parpasturgali; mokyties ir apsišviesti reikia ne iš baimės, bet iš supratimo, kokią naudą atneša mums šviesa. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 3)

Žmonės išsyk neteko daugybės karčiamų, o ant jų vietos rado labai mažai naujo pavidalo, da nepažįstamų ir ištikimų viešbučių; nereikia užmiršti, kad ir atstatyti karčiamninkai žydėliai nespėjo da prasimanyti, koku budu pagelbėtų save ir žmones. (*Varpas*, 1898, Nr. 8, p. 33)

Kurs prisirašo prie „Susivienijimo“, tur mokėti per metus *pusę doliaro*, tai ant maskoliškų pinigų bus kokią 80 kapeikų, ir jau toksai žmogus skaitosi per „Susivienijimo“ sąnarį. (*Ukininkas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Tikimėsi, kad lietuviszki darbininkai mūsų gervelyjimą ir mūsų rodą nepaniekins; atsiszauks prie mūsų savo varge ir mes rupinsime buti tikrais rupintojais už savo lietuviszkų brolių darbininkų labą, o kuomi per gerą pamokinimą tikra nauda savo žmonių buti. (*Lietuviszkas darbininkas*, 1894, Nr. 1, p. 1)

Iš vienos pusės didelis nupuolimas javų prekės atšaldė truputį mūsų žmonės nuo žemės, kuri pradėjo neapmokėti padėtą ant jos darbą; iš kitos pusės apšvietimas pakilęs, ačiū išėinančioms užrubežyje knygutėms ir laikraščiams, atidarė akis mūsų žmonėms ir pamatė jie naudą amatų ir prekystės iki tolaik paniekintos. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Isz tos tai priežasties, galiausei, sandarbinįkai gaiszino reikalą „Varpo“ o ir „Ukiniko“, pirmiaus todėli, jog „Varpo“ užduotė buvo sunki ir dar apsunkinta koku taktiszkumu, nedaleido visai inteligencijai prisidėti prie darbo, taipgi nepadorus kritikavojimai eilių ir jų

negerumų, uždaužė duris mažiaus mokintai luomai buti draug dirbėjais, ir žinoma, išz tos tai priežasties uždėtoji „Apžvalga“ gausia dagą renka. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 2)

Dėmenų grupėje prijungimas ir bejungtukis ryšys

Koks jis bus kitas toks tai bus: didelio svarbumo tamė nėra; už visą atsakys turinys. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Nes ištiesų, galime tikėtis nū Jos didžiausių ir išganingiausių gerybių, dėlto kad Ji yra Dvasia tiesos, Ji apreiškė Dievo paslaptis Šventamę Raštę ir tvirtina Bažnyčią, būdama joje visados; iš Josios, kaipo iš gyvos versmės šventumo, atgimdytos dūšios, Dievo įvaikeis tapusios, auga ir užsipildo į gyvenimą amžiną. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 4)

Če vėl nereikia pakliuti į antrą priešingą galą, rezonavojimą tas par nubodu; kalba turi buti gyva, lengva, linksma, kad ir protui, ir širdžei įtiktu, nors kiek sumažintu tą anomaliją, kad tas pats laikraštis turi tarnauti ir augštesniems ir žemesniems. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Nesidrovėkite, kad ir prastai parašytumėte: bus pataisyta; tokios pačių skaitytojų pasiunčiamos žinios už vis labiaus tinka mūsų skaitytojams. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 5)

Šiandien jau tarpe lietuvių turbūt niekur nerastum teip nesuprantančių, kurie da niekintu prekystę, šiandien daugumas ją labai augštai stato ir rupinasi bent prilaikyti jau prekiaujančius eidami pirkti pas juos o ne pas žydus, daugelis ir pats mislyja prekystę užsiimti. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

Sudėtiniai mišrieji sakiniai su vyraujančiu sujungiamuoju ryšiu.

Dėmenų grupėje prijungimas

Ar ilgai dar teip duruos, negali tikrai žinoti, bet, kaip galima iszmanyti, nužiurint ant veikalu musu gady nes Lietuwiu troszkawimai ir noras ne veik dar iszspildys!... (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 4)

Vos tik pirmasis num. „Auszros“ pasirodė, kaip ir gaujos apszviestunų (?) pradėjo jos purtyties ir baidyties iszrasdami visokius pagoniszkus pabūklus joje, o vėlesniejie numerei buvo jau priversti už anpuolius traukti į kovas, kurios traukėsi lyg galo jos buvio. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

„Auszrai“ nupuolus prasidžiugo prieszinikai lietuviszkojo gaivalo ir kėlė ant džiaugsmo balius, aldavojo bei erzėjo, jog dabar lietuviszkasis gaivalas busęs po visam uždusintas, o jei tas patsai klausymas dar karta keltuosi, tai parengta buvo kitokia kova, ką vėliaus iszvisite. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Kada puolimas tos veidmainiszkos „Szviesos“ buvo numanomas, keli isz senesniųjų „Auszros“ prietelių gesavo atkelti „Auszrą“, vienok isz apsidabojimo iszkilo negerumai, kurie darbus suvėlino, per užbėgimus vienas kitam kelio. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Kada ateis tas laikas, sunku pasakyti, ale nėra ką abejoti, juog sykį vis pareis laisvė. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Kada jie atėjį į Europą, sunku pasakyt, vienok reikia daleisti, kad tai turėjo atsitikt ant kelių tukstanczių metų priesz užgimimį Kristaus. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 4)

Buvo taipogi pripažįta, kad lopsziu Arijiszkų tautų buvo Azija; bet isz kitos pusės tikrai nėra žinoma, koku budu jie yra atsidanginį ir apgyvenį Europą. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1., p. 4)

Kiek iš-viso yra Lietuvių Amerikoje, sunku sužinoti, ale amerikieškiejie lietuviški laikraščiai tvirtina, juog musų brolių Amerikoje esą į *tris šimtus tūkstančių*. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Kad Lenkai painioja Lietuvių darbus, tai jug nedyvai, nėra jau jie nuo amžių pripratę mus, Lietuvius, skriausti ir žeminti, ale kad ir kiti Lietuviai dirba drauge su Lietuvos priešininkais, tai labai liudnas daiktas. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

„Auszrai“ puolus ir nepasisekus je atgaivyti, buvo rengiamas kitas nors menkintelis laiszkelis „Garsas“ idant prilaikyti kuopoje surinktus tėvynainius, bet tas neturėdamas pakaktinai sandarbinįkų pagyvavo valandą ir puolė, puolė daugiausei dėl to, kad nekurie apszviestunai

rengė išleisti „Szwiesą“, kuri tai nedarysenti barnių su apszvietunais. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1)

Jaigu-gi mes nenorėtumeme daleist ilgą sugyvenimą draugėje lietuvių ir slavėnų, tai negalima būtų išguldýt, dėlko taip daug yra netik bendrų vardų visokiu daigtų, bet n'įstengtumėme parodyt taipogi, 1) dėlko pas tuos ir kitus buvo vienokis pagyvenimas draugiszkas ir 2) dėlko jie turėjo nekurias bendras dievystes. (*Ukinėkas*, 1890, Nr. 1, p. 5)

Ant galo ta pati Dvasia Bažnyčioje taip daro par savo galybę, jog kaip Kristus yra šito mistiško kuno galvą, taip lygei Ji gali vadinties širdimi, nes širdis neregimai gaivina kuną, ir dėlto Dvasia Šventa yra lyginama širdžiai, kad Bažnyčią gaivina ir laiko vienybėje. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 5, p. 4)

O kad Maskoliai to ir nevengtų, tai bent Lietuvos vardas per tokius protestus pagarsės, ir ar vainai kilus ar ką, jau visas svietas žinos, kad ir Lietuviai yra ant svieto ir kad ir jie jieško savo tiesų... (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Iškitos vėl pusės musu liaudis, musu šventa lietuviška liaudis, apdainuota tiek poetu, ant kurios turėjo tiek daug gražių vilčių, iš savo tarpo išdavė daug visokiu eksploatorių, kurio geria kraują savo brolio samdininko, ir galima abėjoti, kad kas nors da tikėtusi, jog jie prasidės prie pertaisymo šiandienykščio draugijos sutaisymo. (*Lietuvos darbininkas*, 1896, Nr. 1, p. 4)

Ar šėip, ar taip kiekvienas iš jų turias nerviškai įsikabinę idejos, kurios yra šalininku, drebėdamas, kad tikt neatitrauktu kas nuo jos, o išgirdęs šauksmą, kad tai vienusystė, tikt stipriaus sugniaužio delnus tikt giliau įkiša nagus į turiamą daiktą. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 7)

Jei kožnas geras ir patogus sunus guodoja savo tewus ir tewu tewus, tai ir mes, Lietuwei, szios gadinęs turime sekti pawizdi geru sunu senowes Lietuwas; todelei pirmiu pirmiausei turime pažinti juju senowiszką giženimą, budą, dabą ir tikibę, juju darbus ir rupesczius; nes ju giwenimą pažinę, pažinsime geriaus juos, o juos pažinę ir patis pasižinsime. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 6)

Kaip kiekvienas Zmogus atsimindamas wisa savo giwenijomo begi, atsižiuredamas atgalios mato ir numano, kas jis ira buvęs ir kuomi tapęs, supranta, koku sawo inpatibiu dėlei jis

tapęs toks, o ne kitoks; taip ir wisa musu gimine (tauta) turetų atminti ir pažinti praejusi laiką, kuri ira giżenus ant szios Lietuwos žemes, ir wisus laimingus ir nelaimingus atsitikimus, kurie sziokiu ar tokiu budu padare musu giminę tokią, kokią szendie regime ir pawede ją tiems wargams, kuriuose mes giwename. (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 6)

Ant pirmos pažiuros gali pasirodyti, kad jau ir užtektu tų dviejų laikraščių, reikētu tiktai sutraukti visus geresnius rašėjus į vieną draugiją, kurie galētu savo raštais padaryti anųs turtingais turiniu, apimančeis visas bundančios Lietuvos dvasios puses, o skaitytojams reikētu susijungti į būrelius dėl užmokėjimo redagavojimo kašto ir lengvesnio per platinimo taro augštesnės ir žemesnės Lietuvos bendrybės liūmos, kad galėtumem nusiraminti, viską padarę. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 6)

Kada nukris nuo mūsų nuspausto sprando maskoliško prispaudimo jungas, kada prašvis Lietuvoje pageidauta laisvė, tai ir Amerikos Lietuviai nenurims Amerikoje, – tada jie galės laisvai grįžti į tėviškę, nesibaimydami maskoliškos palicijos nė kariuomenės, ir Lietuvoje užteks visiems vietos ir duonos, nėra valioje (laisvoje) Lietuvoje bus dar geriau nekaip šiandien Amerikoje. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Dėmenų grupėse bejungtukis ryšys

Jug ir kitose šalise kitą-syk buvo gana prispaudimų, kitur buvo dar bjauriau, nekaip šiandien Maskolijoje, ale laikai persikeitė – dabar visur daugiau laisvės, ar tai Anglijoje, ar Prancūzijoje, ar Švedų žemėje ar Vokietijoje. (*Ukinėkas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

O, jei! užtenka: tegul tikt ant mėnesio nors kartą gauna skaitytojas apystorią kningelę ir aną perskaito, bet ir to negalime padaryti; tankių tankiausei gauname po kelių mėnesių. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 10)

Dėmenų grupėje prijungimas ir sujungimas

Sziuom tarpu prieżaszczia nesmagaus miego buvo puolimas kraujo prie szirdies ir galvos ir isz to pasidarė sunkumas ant krutinės, o vėl tas puolimas kraujo galė but ar tai didelio apsunkinimo pilvo jau tai dėlto kad galva peržemai gulėjo. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Užrašykite viską, kas tik jūsų atidą atkreips prie savęs, viską kas tik jums yra keista, nepaprasta ir siųskite arba tiesei pagal žemiaus padėtą antrašą, arba nuneškite pas šviesesnius-lietuvius, o jie pakeis jus ir mums prisiūs. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 5)

Ant rytojau t. y. 6 lapkričio atsinaujino praeitos dienos istorija ir išėjo dar šeši, bet tu jau gimnazijos valdzia, parsigandusi daugybės išvartytųjų, nebeatstatė, nors – tie patys ir savęs gimnazijan nebevaikščioja. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 9)

Ketverius metus toji draugystė menkai gyvasties terodė, bet paskesniame laike „Susivienijimas“ vis auga augštin ir platyn, ir nėra abejojimo, kad jisai galės ne tik Amerikos Lietuviams didei naudingas buti, ale ir mums, po Maskoliaus priespaula vaitojantiems, paduos pagelbą. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Dėmenų grupėje prijungimas ir bejungtukis ryšys

Mūsų valanda (laikas) be abejojimo piktų-pikčiausias, mūsų žmonės neprotingesni už kitus, argi reikia tada stebėtis, kad ir pas mus atsiranda visoki šalininkai ir partijos. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 7)

Lietuvei priėmė dėl savo kalbos lotyniszką alfabėtą pabaigoje XIV amžiaus; rasztu toje kalboje priesz tai ne buvo, dėlto ir lotyniszkas alfabėtas yra pirmutines priimtas, nės rusiszkus iszkapojimus ant akmenu czionai niera ką minėti. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Tiktai dirbkite, broliai Amerikiečiai, kad tie prispaudimai pas mus greičiaus pasibaigtų, o mes jau dabar jus už jus' rūpesčius sveikiname šaukdami: Tegyvuoja Amerikos Lietuviai! Tegyvuoja lietuviškos vienybės vadovai. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 21)

Taigi viršuj buvau užsiminęs apie Amerikos Lietuvių „Susivienijimo“ sunkenybes; taigi ištiko „Susivienijimas“ arba tariant jojo vadovai tur sunkią kovą kovoti, nėsą tur daug priešininkų. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

4.3. Sudėtingos sandaros

Dėmenų grupė su žemesnio rango dėmenų grupe ir predikatinis dėmuo

Sujungiamasis ryšys

Da ir dabar vis daugiau tokių protestų siunčia į Plymouth'ą; paskui iš tų visų protestų susitaps vieną didelį protestą nuo vardo visų Amerikos Lietuvių, atspausdins jį pavidale knygų lietuviškoje ir angliškoje kalbose ir įteiks tas knygas Popiežiui ir Europos karaliams ir ciesoriams, ir apgamins po viso svieto gazietas, kad visa Pašaulė žinotų, ką Maskoliai pas mus Lietuvoje dirba, ir tokiu budu bus paduotas didis Lietuvos skundas visam svetui. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

Dvi dėmenų grupės (abi ar viena turi žemesnio rango dėmenų grupę)

Bejungtukis ryšys

Dieve brangiausias! neužtenka kad Russai mus ėda ir kremta, bet dar prie to reikia prisidėti savo darbais ir patiems Lietuviams! neužtenka, kad Russai kas valandą nori mus praryti, bet mes patys Lietuvei dar į jų nasrus kits-kitą įkiszame. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Tikra tiesa, jog ir Mikė ne kiekvienam tedūda skaityti, jis pats bijos: trioboje už abrozą laiko, kad kartais kas neparegētu ir neapskųstu. (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1890, Nr. 15, p. 113)

Patrauk už vienos kylpos mezginio, o visas mezgimas iszirs; patrauk už vienos kylpos pomietės žmogaus, tai isz jos viską isztrauksi, kas tik yra susigiminiavę su pirmu isztartu žodžiu, arba atsitikimu. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 5)

Ne peikiame mes rusiszko alfabėto, bet randame jį net reikalingu dėl tu kalbu, kurios jį priima; musu-gi kalbai reikalingos yra lotyniszkos raidės, kurios vartojasi jau nuo pradžios lietuviszkos raszliavos. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Bet tai jiems negali pasisekti, tik ačių kylančiai pas mus prekystei ir amatams, nės netekę vyriausybių vietų mūsų vyrai atras sau užsiėmimą prekystėje, kurią paverž iš žydų, tokiu budu mes kaip laikėmės ir nepasidavėm gudų išmislams ligšiolai teip nepasiduosime toliaus, pertai ant užbaigimo turiu dą sykį nurodyti, kad tie, kurie imasi prie prekystės daro naudą netik sau, atrasdami lengvą kąsnį duonos, bet užsitarnauja ir tėvynei Lietuvai, nės parodo kad mes galime rasti prekystėje naudingą užsiėmimą ir užlaikymą, ne atsitraukdami iš tėvynės, kurio tyčia neduoda mums gudų vyriausybė, norėdama pragaišinti. (*Ukininkas*, 1895, Nr. 23, p. 178)

Tris dešimtįs du mokytiniu išvartytu, bet antratiek patįs n'eina gimnazijan, reikalaujami išdavimo popierių, kurių išgauti negali, kiti nors eina gimnazijan, bet ant maldos n'eina ir iš 144 mokytinių teatsirado tiktai apie 30 visiškų judošių. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 1, p. 9)

Taigi toje pat' valandoj' kaip galva nuslenka nog pagalvio prote žmogaus tokia ar jai panaszi mislis atsiranda: rodos jam kad jis kopėcziom's lipa į labai augsztą medį, kopėczias tais vėjais arba žmonės parverczia ir nabagėlis su didele baime puola ant žemės. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 6)

Szendien norint vislabs pasiblogino isz priežasties didponiszkų zokanų, ir visuose minėtuose krasztuose algos dirbanczių pasimažino; paczio Ameriko bei Anglijo, kur didžios iszdarbystos randasi ir kur dar pirm 10 metų buvo meilu darbininkui, nės jo reikalavo, szendien vietomis tai nedirba, tai algas didei numažino jos ir tenai ēsancziam darbininkui užvirto sunkus ir labai sunkus laikai. (*Lietuviszkas darbininkas*, 1894, Nr. 1, p. 1)

Tegul tie žodžei neēsti šlovės nuplėšimu darbininkų ar šėip, ar teip su gerais norais, paškvyliu ant laikraščių; toli ēsu nū to pasakymo, kad liberalų ir klierikalų, laikraščiui vien tikt tarp savęs butu besipjove, nės apart to ir vieni, ir kiti davė po saują tikrai naudingų žinių ir pozityviškai užsiraše ant mūsų rašliavos vistarijos lapų, tą ir patys priešai vieni kitiems pripažįsta, o skaitytojei jaučia savo širdisę šlovingiems darbininkams padėką. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Sujungiamasis ryšys

Mat, Maskoliai iki šiol Lietuvoje triūsė pašnabždoms – niekas nežinojo, ką jie dirba; ale kad sykį jie pamatys, kad jų darbus pradeda garsinti svietui, kad yr' kam už Lietuvą balsą

pakelti, tada jie liausis pas mus tokias bjaurenybes dirbę, kaip iki šiol. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 20)

Lengva suprasti, kad išdavėjai tokiu būdu ne tik nustojo kasztus išdavimo, bet ir iš to ne apturėjo jokios naudos reikale žmonių apšvietimo; o kas per tai labiausiai nustojo, tai liepėjai valdytojai, nes be jokios naudos išleido tiek pinigų ant išdavimo knygų, kurių su visumi ne kenczia tie, dėl kurių jos išdūtos, dar labiausiai per tai, kad pirkimas jų tankei buvo priverstas. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 17)

Du medžiu: dvišakas-liberalų ir stiebinis klierikų, užaugusių ant Europos Lietuvos dirvos, per ilgą laiką stengėsi apdengti vienas antrą savo uksme; betgi uksmės padarymui reikia lapų, o tų stokojo, nes anie auga tik gerai trešiant ir dauginant, o tų trešėjų ir augintojų buvo didelei mažai, labiausiai „Apžvalgoje“. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Iš szitų žodžių synodiszkojo laikraszcio, matome aiskiai, jog pravoslaunas maskolius (kalbame čia apie žemesniųjų lūmą) stovi suvis neaugszcziaus už pravoslauną Mordviną, nes tas vis-gi meldžia Dievą, kad jam užaugintų agurkus bei kopustus, o maskolus moka tik su ranka makalūti; o tūm-tarpu perėjo jau 900 metų, kaip ans rokūjasi krikszczioniumi!... (*Žemaičių ir Lietuvos apžvalga*, 1892, Nr. 19, p. 146)

Tai matai kad jie mandresnei, vienas prieš kitą meilesnei ir, kur tik mato reikiant savo reikalą apginti, tai stoja visi už vieną ir vienas už visus, o tai kad mato, jog vienas arba kitas neteisiu būdu skriaudžiamas, tuojau visi užpyksta ir eina visi kriaudikus priveikti; apie ką toliau paaiszkinsime. (*Lietuvizkas darbininkas*, 1894, Nr. 1, p. 1)

Jei visi kartu eisime, veikei išvys mus svetimtaučei ir turės išklaudyti mūsų balsą, sugrąžinti prigulinčias mums tiesas, o visu pirmu, jei jiems netinka užrubežinei laikraščiai, tegul leidžia turėti šipus rubežiaus, tai bent jų nekernos. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 5)

Amerikos Lietuvių „Susivienijimas“ žada išleisti savo pinigais geografiją t. y. knygas su žemės aprašymais ir apgarsino per laikraštį „Vienybę Lietuvninkų“, kad tasai, kurs parašys tokias knygas lietuviškai, gaus iš „Susivienijimo“ išdo šimtą doliarų; o tuosius pinigus duoda kunigas *Sutkaitis*, tas pats, kurį ana met Seinų kunigai išvarė iš seminarijos už lietuviystę. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 18)

Po kaimus menkai tėra Lietuvių, nėra pavargėliais nuėję netur už ką lauko nusipirkti, o per kaimo darbininką buti dar prastesnis dalyką, nėra, vieną, menka uždarbė, o antrą, perdaug ilgu ir nuobodu atskirtam nuo savųjų; po miestus Amerikoje jau vis yra Lietuvių daugiau, na, tai kiti atėję iš tėviškės ten pat glaudžiasi. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 17)

Neprietelis „Tėvynės Sargo“ nemėgsta, tai tiesa; jo ieško ir pas ką atranda – nubaudžia, ale vėl, juk jis ne mėsa: jei atsargei laikysite ir nedūsitate nereikalingam išvysti, neužūs; paslėpti-gi ūkininko trobosę gal arklį, ne tik laikraštį. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 4)

Pančiai veržiasi, dauginasi uždraudos dėl mislių svetimų gaivalų, o tie ne supranta reikalo susitaikymo – valdžios naikina juos jų pačių pajiegomis, lyg Centaurai pasėtais smako dantimis. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Mes velyjame, kad prišginiaujantieji prieš „Susivienijimą“ Lietuviai susiprastų kuogreičiausiai ir prisidėtų prie jo; o jeigu kas jiems nepatinka, tai jug gal paskui bandyti taisyti; ale teip kupinai priešintis, kaip kad dabar kiti daro, tai yra labai nepatriotiškas darbas, ir teip besielgdami priešginystės kėlėjai nepelnys sau garbės. (*Ukinikas*, 1894, Nr. 3, p. 19)

Sudėtingos sandaros sakiniai be vyraujančio ryšio

Šviesios akys ir šviesus protas leidžia daugiau uždirbti ir daugiau datirti gerumo; šviesios akys gerai išveda žmogų kelių, kad ir daug kyšėtų akmenų ir šiekštų, kad ir daug butu gilių, smirdančių purvu griovių; šviesus protas jų gėriaus veda žmogų gyvenimo keliu, jų labiaus pasišiaušiusiu ir nelygum, nes dūda pažinti tūleriopas žabangas, kurias užtiesia žmogus žmogumi, nes parodo, kamę pelkė, kamę gal galą gauti, kad ir šiaudais butu apdraikyta. (*Tėvynės sargas*, 1897, Nr. 8, p. 3)

Čia iš vienos pusės, ruskei neilsta bejieškodamį lietuviams žabangų – tegul tas laikraštis mus perserga ir parodo, kamę pavojus; čė iš antros pusės, augštoji Lietuvos liūma – bajorai klaidingai mano, kad imant apšvietimą nū sąsiedo reikia suvisa pas aną nusidanginti, o žemajei liūmai prieš antrą išrodinės, kamą yra prideranti kiekvienai vieta pagal patarles: žinok, paukšte, savo guštą! (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 9)

Atsiminsite, kad Europos Lietuvoje jau du laikraščiu tūmi užsiima maž daug ir Dieve, aniems padėk tamę, kas yra geras; betgi suvis nesirupindami apie visų didžiausi visų plačiausi

Lietuvos dvasios apsimėškima – religiją, versti-verčia, kad tą dalyką užtėmytu ir gilei į įdėmę įsidėtų koks trečias laikraštis. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 8)

Pirmo pasiklaidinimo neužteko, tape užmanyta laikraštis „Ukinėkas“, kuris neva prastus artojus mokėis apie ką „rustaus įturio“, žinoma tuomi mieryta tikta pajungti visas darbo sylas, idant niekas nedumotu apie ką kitą, kaip tikta taktiszkai raszyti straipsnius skaitytojams ant tiek nuijegiant, tiek kad jis užmok savo rublius ir jo neskaito. (*Nauja Auszra*, 1892, Nr. 1, p. 1–2)

Lietuviai kelia vaidus su lenkais, lenkai pavydi lietuviams tiesų, išjuokia jų skirtybę, kaip kada pasispiriant net ant denuncijacijų musų valdžioms, idant sustabdyti musų kilimą; ėdasi tarp savės ukinėkai su bajorais, o nė viena pusė ne nori nieko pašvēsti ant altoriaus sutartės; pjaujasi estai ir latviai su vokiečiais, rusinai su lenkais, gruzinai su ormianais, o ne matyt nė vieno gaivalo, kuris dirbtu dėl sutartės prispaustųjų, kuris dėl naudos ateinančių amžių norėtu pašvēsti nors dalį savo šiadieninių norų ir fantazijų. (*Varpas*, 1890, Nr. 1, p. 1)

Jau daug szimtu metu praejo, kaip paliowe Lietuwos giedruotose padangese spindejus žwaidzdelei, kuri musu tewu tewams szwiete; tamsi, neperregima ukana apsiaute musu linksmą senoweje žemę; visokie wargai ir sunki, o ilga werguwe iszdilde isz atminties musu paminejimus laimingesnio ir newargingo gyvenimo, užmirszome, kuomi mes senoweje buvome, ir tikt retoj jau dainoje ar pasakoje randi paminklą minawotą isz praitines musu... (*Auszra*, 1883, Nr. 1, p. 6)

Atsirado teipo-gi ir atsakančios knygutės mokinančios kaip reikia žemę apdirbti, žodžiu tarpe lietuvių pakilo judėjimas; lietuviai atmerkė akis, apsidairė ir persitikrino, kad jie teisingai vargiai gyvena ant svieto, kad vargą tą galima sumažinti, gėriaus apdirbant žemę o ypačiai užsiimant amatais ir prekyste, iš kurių šiandien naudojasi kuomet vien tik žydai. (*Ukinėkas*, 1895, Nr. 23, p. 177)

O butu tai gražus, geistinas daiktas, butu tai jau iš tikro tobulystė, gausius vaisius išdūdanti lietuvių apšvietimas milžinišku žingsniu žengtu augštin, – bet kaip kiekviena tobulyste, svieče mus iš tolo, traukia prie savės, o vienok niekuomet žmonės anos nepasiekia, teip ir ši musu sandarbavimo tobulyste tarsi visuomet pasiliks tikrai geidimu. (*Tėvynės sargas*, 1896, Nr. 1, p. 6)

Melagingi lygei yra jo grasinimai apie laiszkus Lietuviu kareiviu; jeigu jie raszyti rusiszkai, tai tikrai dėl to, kad pulkūse yra laiszku raszėjai, kurie dėl visu kareiviu pas ju gimines raszinėja; jeigu atsitinka, kad patsai Lietuvis kareivis laiszką raszo nors lietuviszkai, bet rusiszkomis raidėmis, tai czia tikra to priežastis yra baimė priesz perdėtinius su tokiomis lygei pažiuromis, kaip ir prof. Kojalovicz, o niekad ne esti priežasczia tikras noras, nės ant to niekas dar isz tikru Lietuviu ir niekada ne isztarė savo sutikimo, bet visada priesz tą neteisybę prieszinosi ir prieszinas. (*Varpas*, 1889, Nr. 2, p. 18)

Musu tėvynėje nėra beveik nei jokios iszdarbystos, atskyrus ordinarczikus, kurie dirba po dvarus ir gires ar miszkus; turime dar vieną uždarbį, o tai leidimą troptų Niamunų; vienok ir tas darbas taip tėra apmokamas, kad per vasarą be pelnikaudamas ant tiek tik uždarbį, kad gyveni kaip pavandeninę žiurkė, pavalgai ant dienos du kartu ką Dievas žydui davė, o atėjus žiemai atlieka jei stropiai pelneisi kokis 15 rublių ir žmogau pamilsyk isz ko iszgyvensi, užmokėsi už kampą, o ir familiją iszmaitinsi? (*Lietuviszkas darbininkas*, 1894, Nr. 1, p. 1)